

bb 81. a kalakshetra indiai táncgyűttes nagyszerű bemutatkozása a madách színházban

t fe/lk kcs zs la

1970. március 3.

a világhírű kalakshetra klasszikus indiai táncgyűttes kedden este tartotta magyarországi bemutatkozó előadását a madách színházban. indiai művészetének követői a mahabharata és a ramajana egy-egy epizódjából felépített táncdráma után a műsor második részében indiai néptáncművészetéből adtak ízelítőt. a klasszikus indiai tánc hagyományait hűven őrző művészek - táncosok, ének- és zeneművészek - osztatlan sikert arattak. az előadáson megjelent dr. házi vencel és szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre, a kki elnöke, és közéletünk több más ismert személyisége. ott volt sumal sinha, az indiai köztársaság budapesti nagykövete és a diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

az indiai táncgyűttes március 5-én ismét a madách színházban lép fel, ezt követően vidéki turnéra indul. a nagy érdeklődésre való tekintettel egy soron kívüli előadást tart március 15-én vasárnap délelőtt 10.30 órai kezdettel a madách színházban./mti/

--

:21.00/kcs

-56

v é g e .

NA 2/30

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

1970. március 4.

bb. 1. focok jend beszéde

k zs/tm szb zs bs

1970. március 4.

rendelkezésre bocsátjuk focok elvtárs parlamenti expozéjájának teljes szövegét. az anyag feloldásig szigorúan em b a r g ó s ! a szerkesztőségek kizárólag az mti-től kapott jelzés, feloldás után használhatják a szöveget. tájékoztatásul közöljük, hogy a beszédre javítások várhatók. külön kérjük, hogy az esetleges korrekciókat maximális pontossággal vezessék majd át.

x x x

tisztelt országgyűlés!
képviselő elvtársak!

a kormány a legutóbbi beszámoló óta eltelt időszakban az országgyűlés által jóváhagyott programjának megfelelően dolgozott. államigazgatási, - kormányzati munkánk mindenek előtt arra irányult, hogy valóra váltsuk a párt ix. kongresszusa által meghatározott feladatokat; minél nagyobb léptekkel haladjunk előre a szocializmus építésében. minden igyekezetünkkel vállalt feladataink teljesítésére törekedtünk: az volt a célunk, hogy a szó és tett egyezzen, megfeleljünk népünk bizalmának.

arra törekedtünk, hogy kormányzati munkánk révén is erősítsük a munkás-paraszt hatalmat és a népi-nemzeti egységet, fokozódjék hazánk, népünk nemzetközi megbecsülése. hazánkban a politikai élet nyugodt, szilárd, a népgazdaság fejlődése biztató, társadalmi életünk kiegyensúlyozott. örködjük a szocialista törvényességen, nemcsak a kormányzati munkában, hanem az államigazgatás minden területén. ez törvény szerinti, politikai és emberi kötelességünk: ez ad erős erkölcsi alapot számunkra ahhoz, hogy határozottan fellépjünk a törvény ellen vétőkkel szemben. népünk követi a párt és a kormány politikai irányvonalát, bizik vezetőiben és ezért mind tevékenyebben közreműködik a politikai, a gazdasági, a kulturális élet területén előttünk álló feladatok megoldásában.

/folyt.köv./

-1-

10

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jenő... 1. folyt./-szb

tisztelt országgyűlés!

1970 a népgazdaság harmadik öt éves tervének utolsó esztendeje. az eltelt 4 év eredményei és az ez évre tervezett fejlődés alapján számot adhatok arról, hogy a harmadik öt éves terv időszakában hogyan hajtjuk végre gazdaságpolitikai elképzeléseinket, mennyiben valósítjuk meg a harmadik öt éves tervtörvényben meghatározott feladatainkat.

a harmadik öt éves terv időszakában a nemzeti jövedelem a tervezett 19-21 százalékkal szemben körülbelül 40-42 százalékkal növekszik. abban, hogy a lakosság fogyasztása és a felhalmozás a számítottnál nagyobb ütemben emelkedett, természetesen meghatározó szerepe van a termelő ágazatok fejlődésének. a termelő ágazatok közül az ipari termelés növekedése 1970-ben 1965-höz képest körülbelül 33-34 százalék lesz és ez megfelel a tervezett 32-36 százalékos emelkedésnek. a növekedési ütem - céljainkkal összhangban - a vegyiparban, az energia-iparban és a gépiparban volt a legerőteljesebb. a termelés növekedését számos új gyárüzemelés segítette. tovább folytatódik a termelés szerkezetének átalakítása, jelentősen - mégpedig kedvezően - változott az energiahordozók termelésének és felhasználásának struktúrája. a termelés szerkezeti átalakításában elért eredményeink azonban még kezdetiek. jelentősebb változást e tekintetben a negyedik öt éves terv időszakában várunk.

/folyt.köv./

Tö

-2-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jenő... 2. folyt./-szb

a gazdasági fejlődés értékelésekor meg kell említenünk egy fontos momentumot. korábban nem egyszer előfordult, hogy az ipari termelési tervek teljesítése ellenére a nemzeti jövedelem lassabban emelkedett, mint most. a gyorsabb növekedés annak köszönhető, hogy most van a mennyiségi szemlélet, az intenzívebb, a hatékonyabb gazdálkodás kerül előtérbe. erőfeszítéseink továbbra is erre irányulnak. kezdeti sikerekről beszélhetünk.

a mezőgazdasági termelés 1966 és 1970 között a tervezett 13-15 százalékkal szemben 16-17 százalékkal emelkedik. ezen belül a növénytermelés gyorsabb, az állattenyésztés sajnálatosan a szükségesnél mérsékeltebb ütemben nőtt.

a harmadik öt éves terv időszakában elértük agrárpolitikánk egyik nagyon fontos célját: megoldottuk az ország biztonságos kenyérgabona ellátását. öt év óta nem importáltunk búzát, sőt 1969-ben már exportra is felhasználható készletekkel rendelkezünk. az eredmények értékét emeli, hogy az 1963-as aszályos időjárás sem okozott nagyobb törést a fejlődésben.

örvendetesen javult a mezőgazdaságban a termelés anyagi meg-alapozottsága: a gazdaságok hatékonyabban használják ki lehetőségeiket. növekedett a mezőgazdasági munka termelékenységéje és a le-dolgozott munkaidő, javult a dolgozók munkafegyelme. kedvező ha-tást váltott ki az új szövetkezeti törvény és más, a tsz-tagsá-got érintő intézkedés.

/folyt.köv./

Tö

-3-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /rock jenő... 3. folyt./-szb

a külkereskedelemtől azt vártuk, hogy a harmadik ötéves terv végére javuljon a nemzetközi fizetési mérleg, e feladatot a külkereskedelem egészében teljesítette: az áruforgalom egyenlege 1969-ben szocialista és tőkés viszonylatban egyaránt aktív volt és a fizetési mérleg egyenlege is aktív, az ötéves terv céljait összhangban 1969-ben különösen az export miatt erőteljesen, a forgalomnak a tervezett meghaladó növekedését, áruink minőségének és választékának javulása, valamint a nemzetközi piacon a körülmények számunkra kedvező alakulása segítette elő.

a külkereskedelemben bekövetkezett kedvező tendenciaváltozást állandósítani kell, fontos tényezője ez is negyedik ötéves tervünk jó előkészítésének, fokozni kell forgalmunkat a szovjetunióval és a többi szocialista országgal, számolnunk kell azzal, hogy a következő ötéves tervidőszakban egyre jobban érvényre jutnak országaink között a nemzetközi együttműködésben az integrációs elemek, mint ahogy erről már több alkalommal elmondtuk véleményünket, a kgst országok gazdasági integrációja nem jelenti elzárkózásunkat, a nem-szocialista országokkal a gazdasági kapcsolatainkat a kölcsönös előnyök alapján kívánjuk továbbfejleszteni, az eltelt két évben a vállalatoknál sok tartalék került felszínre és kedvezően bontakozott ki a kezdeményezőkézség a nemzetközi együttműködés magasabb szintre emelésére, ennek köszönhető, hogy többszörösére növekedett az ipari kooperáció: a licenc és gyártási eljárások megvétele, közös vállalatok alapítása, e folyamatnak nyilvánvalóan még csak a kezdetén tartunk.

/folyt.köv./

10

-4-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /rock jenő... 4. folyt./-szb

sok vállalatnál még csak a jelen lehetőségeinek jobb kihasználására gondolnak és a távlati lehetőségek gondos számbavételéhez és a kockázatot is kalkuláló távlati felkészüléshoz még nem igen jutottak el, ezekből a tapasztalatokból mielőbb le kell vonni a tanulságokat.

tisztelt országgyűlés!

a gazdasági fejlődésnek a tervezett meghaladó üteme lehetővé tette, hogy a lakosság életszínvonala, jövedelmei, fogyasztása, anyagi és szellemi szükségleteinek kielégítése is a tervezett meghaladóan emelkedjék, a lakosság egy főre jutó reáljövedelme a számított 14-16 százalék helyett 30-32 százalékkal, a fogyasztása pedig 18-20 százalék helyett 31-33 százalékkal nő, a reálbér a tervezett 9-10 százalék helyett 15-16 százalékkal növekszik, a reáljövedelemnek a reálbért meghaladó ütemű növekedésében nagy szerepe van annak, hogy a foglalkoztatottak száma jelentős mértékben meghaladta a tervezettet, az ötéves tervben a nem-mezőgazdasági ágazatokban összesen mintegy 200 ezer fős növekedéssel számoltunk, a valóságban ez csaknem 300 ezer lesz.

az életszínvonal alakulását jelző számok az átlagot jelentik, ettől felfelé és lefelé is meglehetősen nagy eltérések lehetnek és vannak is, az olyan családoknál például, ahol nőtt a keresők száma, ott a reáljövedelem, illetve életszínvonal az átlagot lényegesen meghaladó ütemben növekedett.

/folyt.köv./

10

-5-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jenő... 5. folyt./-szb

azoknál a családoknál azonban, ahol betegség, munkaképtelenség, vagy más ok miatt egy kereső kiesett, vagy nyugdíjba ment, még életszínvonal csökkenés is bekövetkezett.

változatlan törekvésünk a reálbérek és a reáljövedelmek emelése. ennek azonban a fedezetét is meg kell teremteni. a reálbérek és a reáljövedelmek emelése nem a párt és a kormány önkényes elhatározásától függ. nem lehet fenntartani az átlagos bérek és a termelékenység emelésének a népgazdaság lehetőségeihez képest fordított irányzatát, mivel elosztani csak annyit lehet, amennyi erre a célra rendelkezésre áll, amennyit megtermeltünk. bízunk benne, a gazdasági helyzetre ebben az évben fokozott mértékben hatnak majd a múlt év végén hozott intézkedések.

az életkörülmények alakulásának fontos mutatója a kereskedelmi forgalom változása. a kiskereskedelmi forgalom fél évtized alatt 45-47 százalékkal nő és jelentős a forgalom összetételének változása is. mind nagyobb rész jut a jobb és a korszerűbb termékekre, különösen a tartós fogyasztási cikkek értékesítése emelkedik dinamikusán. népünk növekvő jólétét mutatja, hogy gyakorlatilag már minden második háztartás rendelkezik mosógéppel és televízióval, minden negyedik hűtőszekrényel és porszívóval. az öt éves terv időszakában számottevően nőtt a lakosság szociális-kulturális és kommunális ellátottsága. jelentősen növekedett a lakásépítés üteme. sikerként számolhatunk be arról, hogy a tervben előirányzott 300 ezer lakással szemben 317-318 ezer lakás épült fel. az eredményekkel még mindig nem lehetünk elégedettek és a negyedik öt éves tervben ezen a területen is nagyobb feladatokat tűzünk magunk elé.

/folyt.köv./

Td

-6-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jenő... 6. folyt./-szb

1968-ban a reform bevezetésekor a kormányzat az egyik legfontosabb feltételnek a lakosság javuló ellátásának biztosítását tekintette. ennek érdekében az előkészítés időszakában hatékony intézkedéseket tettünk és ezek eredményeként a reform indulásakor a kereskedelmi vállalatok megfelelő raktárkészlettel és áruválasztékkal rendelkeztek. 1968-ban az áruellátás az előző évekhez képest észrevehetően javult, kereséit és korszerű termékeket kerültek forgalomba és csökkent a hiánycikkek köre. ennek érezhetően kedvező volt a hatása a lakosság hangulatára, a bizalom erősödött.

a jövőkévi jövedelmekkel együtt 1969-ben a kiskereskedelmi forgalom növekedése is meggyorsult; folyó áron számítva körülbelül 10 százalékkal emelkedett. az áruellátás egészében megfelelő volt, a várt további javulás azonban nem következett be, vonatkozik ez mindenképp a ruházati termékek egy részére, különösen a kisebb keresettel rendelkező emberek igényeinek kielégítésére. az esetek túlnyomó többségében ez objektív okokkal nem magyarázható, mert a hiányzó termékek nagy részének előállítására szükséges termelőkapacitások rendelkezésre állnak.

az országgyűlésben legutóbb a költségvetési vita során - azt megelőzően pártunk központi bizottságának novemberi ülésén - ez a kérdés éles megvilágításba került. a kormány úgy döntött, el kell érni a lakosság ellátásának kiegyensúlyozottságát, megfelelőbben kell kielégíteni az alacsonyabb jövedelmű rétegek igényeit, növelni kell az olcsóbb árucéleségek kínálatát.

/folyt.köv./

Tó

-7-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 7. folyt./-szb

az ipari minisztériumokat, valamint a belkereskedelmi minisztériumot ezeknek megfelelő intézkedések megtételére kötelezte. a belkereskedelmi- és a külkereskedelmi minisztérium feladatává tette, a lakosság ellátása és az exportkövetelmények teljesítése közötti összhang megteremtését. a szolgáltatások fejlesztéséről, valamint a belkereskedelem és a szolgáltatások körében alkalmazandó ár- és hitelpolitikáról is intézkedett.

az 1970. évi népgazdasági terv a fogyasztási cikkellátás jelentős javítását irányozza elő, különösképpen az alacsonyabb keresetű dolgozók igényeinek kielégítésére. a tervben előírt termelési, forgalmazási feladatok reális tennivalókat tüntetnek a gazdálkodó szervek elé. talán - két hónap alapján - korai még véleményt mondani, mégis megkockáztatom a kijelentést: véleményem szerint valamelyes javulás már tapasztalható.

minden ország fejlesztési ütemének egyik jelentős mércéje a nemzeti jövedelmből a felhalmozásra fordított rész. a felhalmozás a tervezett 17 százaléknál, sőt a nemzeti jövedelem emelkedésénél is gyorsabban nőtt. ez lényegében azt jelenti, hogy a nemzeti jövedelem egységnyi részének létrehozásához a korábbinál nagyobb felhalmozásra volt szükség. ez nem örömdetes dolog. a felhalmozás hatékonyságának pozitív vonása viszont, hogy a terv-időszak második felében a készletgazdálkodás - intézkedéseink hatására - kedvezőbben alakult: a felesleges készletek növekedése csaknem teljesen megállt.

/folyt.köv./

Tó

-8-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 8. folyt./-szb

harmadik ötéves tervünk a népgazdaság fejlesztésére 250-260 milliárd forint beruházást irányzott elő, ami a jelenlegi árszinten mintegy 290 milliárd forintnak felel meg. a számítások szerint ennél 17-18 százalékkal magasabb, mintegy 340-345 milliárd forint értékű beruházás megvalósítása várható.

a jelenlegi beruházási igények jóval nagyobbak annál, mint amit ki lehet elégíteni. különösen vonatkozik ez az építési igényekre. 1968-ban és 1969-ben például az építőipar évenként mintegy 8-9 milliárd forint összegű szerződési ajánlatot utasított el. ennek ellenére a megengedhetőnél jóval nagyobb az egyidőben folyamatban lévő építkezések száma. a beruházások befejezetlen állománya - bár az utóbbi időben némi javulás van - azonos áron számítva - 1969-ben mintegy 70-80 százalékkal nagyobb az 1965. évinél. éppen ezért indokolt, továbbra is a beruházások koncentrációjára törekednünk: ezért irtuk szigorúan elő, hogy ez évben a nagy állami beruházásokból 29-et be kell fejezni és csak 7 újabbat lehet megkezdeni.

tisztelt országgyűlés!
képviselő elvtársak!

beszámolómban külön hangsúlyt szeretnék adni gazdálkodásunk egyik igen negatív vonásának, a termelékenység alakulásának. az elmúlt 4 esztendőben a termelékenység az iparban éves átlagban az előirányzott 4.5 százalék helyett 3 százalékkal emelkedett. az éves átlag azonban elfedi azt a tényt, hogy a termelékenység 1968-ban mindössze 1 százalékkal, 1969-ben pedig egyáltalán nem emelkedett.

/folyt.köv./

Tó

-9-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 9. folyt./-szb

a termelékenység növekedését gátló okok nagyrésze időleges és megszüntethető. vállalatunk zöme képes lenne növekvő feladatait változatlan, vagy csak kismértékben emelkedő létszámmal, tehát növekvő termelékenységgel teljesíteni. ahhoz, hogy a termelő üzemek a munka termelékenységének emelésében számottevő eredményeket érjenek el, behatóbban kell foglalkozniuk a munkaszervezéssel, a normák karbantartásával s fokozva az anyagi érdekeltséget és megszilárdítva a munkafegyelmet, a dolgozóktól hatékonyabb munkát kell elvárniuk.

általános tapasztalat, hogy a vállalatok nem használják ki megfelelően a bérek és a részesedési alap adta ösztönzési lehetőségeket. sok helyen előfordul, hogy azoknak a bérét emelik - függetlenül munkájuk mennyiségétől és minőségétől - akik a vállalat-tól való kilépéssel fenyegetőznek, ahelyett, hogy a béreket a végzett munka és a vállalathoz való hűség arányában differenciálnák.

azok a változások, amelyeket a jövedelemszabályozás rendszerében és a részesedési alap felosztásánál ez év elején bevezettünk kedvezőbb feltételeket teremtenek a kívánatos anyagi érdekeltség hatékonyabb érvényesítéséhez. intézkedéseinkkel azt kívánjuk elérni, hogy a vállalatok legalábbis megfontolás tárgyává tegyék a létszám növelését.

/folyt.köv./

Tb

-10-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 10. folyt./-szb

a vállalatok helytelen munkaerőgazdálkodásának következménye, hogy az utóbbi két évben romlott a munkafegyelem. ellentétben azokkal a javaslatokkal, amelyek a munka törvénykönyvének megváltoztatását kívánják, továbbra sem akarja kormányunk adminisztratív intézkedésekkel az üzemhez kötni a dolgozókat. azt viszont - a közvéleménnyel együtt - elvárja, hogy az illetékesek az érvényben levő jogszabályokkal élve járjanak el a fegyelmezetlenekkel szemben. ezzel a lehetőséggel kevés helyen élnek. még nagyon ritka az olyan vállalati elhatározás, hogy nem veszik fel - főleg az előző munkahelyeiken elértnél magasabb bérért - az üzemről-üzemre vándorló jelentkezőket; s az improduktív létszám egy részéből pótolják a produktív dolgozók hiányát.

sok helyen attól félnek, hogy ha megbüntetik a fegyelmezetleneket, azok elhagyják a vállalatot. ez igen valószínű, de bizonyos, hogy az általános munkafegyelem megjavulása több eredményt hoz, mint néhány ember hiánya. már csak azért is, mert az emberek nagy többsége becsületesen akar és szeret dolgozni, sőt gyakran áldozatot is vállalva teljesíti kötelességét. a nagy többség igazságérzetére támaszkodva, a társadalmi szervezetekkel együttműködve olyan üzemi légkört kell kialakítani, amelyben a vállalat vezetőinek céltudatos és elvi alapokon álló személyzeti munkáját segíti a kollektíva azzal is, hogy kiközösíti magából azokat, akik hanyag és rossz munkát végeznek.

a termelékenység emelésének rendkívül leegyszerűsített, sematikus kezelését jelentené, ha a megoldást csak az említettekben keressük. tudatában vagyunk annak, hogy a termelékenység emelésének alapvető feltétele, hogy tudományosan kialakított, magas színvonalú, korszerű termelőerőkkel rendelkezünk.

/folyt.köv./

Tb

-11-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /föck jenő... 11. folyt./-szb

az ehhez szükséges feltételek megteremtése érdekében jelentős erőfeszítések történtek, gazdaságirányítási rendszerünk egy sor szabályozóját már erre az évre módosítottuk, néméhány tudatosan belépitett „fék”-et kioldottunk annak érdekében, hogy előmozdítsuk a fejlettebb technika beállítását s ennek következtében a termelékenység jobb alakulását.

a vezetés tudományos színvonala - mint a termelőerők része - kiváltképp az elmúlt két évben emelkedett jelentős mértékben. vannak vállalatok, amelyeknek vezetésében a korszerű elemek mindinkább meghonosodnak, ezeknél a vezetés politikus, rugalmas, körültekintő: a döntések megalapozottak, határozottak, időben megtörténnek és előrelátóak. felhasználják a vezetéstudomány kutatási eredményeit és korszerű eszközöket alkalmaznak a vezetés informáltságának biztosítására, ezek a vállalatok az átlagosnál lényegesen jobb eredményekre számíthatnak, képesek fokozottabb nemzetközi kooperációra, s új nagy hatásfoku eljárások bevezetésére, a vállalatok egy részénél azonban a vezetés ilyen színvonalának még csak csirái találhatók meg, a vállalatok vezetői között még olyanok is akadnak, akik nem tudnak, vagy nem mernek élni az új lehetőségekkel. fontos központi feladatunk, hogy a vezetés korszerű színvonalát - mint a termelékenyebb, hatékonyabb munka egyik igen fontos feltételét - rövid időn belül általánossá tegyük, s ehhez a szükséges segítséget megadjuk.

/folyt.köv./

-12-

Tó

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /föck jenő... 12. folyt./-szb

tisztelt országgyűlés!

nagy vonalakban beszélni szeretnék a gazdaságirányítási reformnak a gazdasági folyamatokra gyakorolt hatásáról, az el-
telt két év néhány tapasztalatáról.

Figyelembe kell vennünk, hogy a reform kibontakozása mélyreható, hosszabb folyamat, így tehát a népgazdaság egészét érintő változások rövid idő alatt nem következnek be. ennek megfelelően az 1968-as 1969-es és részben még az 1970-es évet is a reform bevezetésére és megszilárdulására szántuk. ebben az időszakban hatottak - és még ma is hatnak - azok a körülmények, amelyek a népgazdaság korábban kialakult szerkezetéből és színvonalából, a gazdálkodási rendjéből, a reformot megelőző döntésekből adódnak. e tényezők szerepe és jelentősége azonban évről-évre csökken.

a reform bevezetésétől eltelt időszak eredményei azt igazolják, hogy az alapelvek helyesek. az új gazdaságirányítási rendszer a népgazdaság tervszerű irányításának, a tervgazdálkodásnak bevált, hatásos eszköze. helyesnek bizonyult az át-
térés a közgazdasági szabályozókat fokozottabban igénybevevő tervszerű irányításra, a piaci tényezők aktívabb szerepének kibontakoztatására, a vállalati önállóság fokozására. ezt bizo-
nyítják a gazdasági munkát tervező és irányító szervek, valamint a gazdálkodó egységek tapasztalatai is.

/folyt.köv./

-13-

Tó

parlament

1970. március 4.

Ükk 1. /fok jend... 13. folyt./-szb

a gyakorlatban módosult a népgazdasági tervek jellege és a tervszerűség értelmezése. az új körülmények között a népgazdasági terv: a gazdasági munka fő céljainak, elveinek és a megvalósítást szolgáló gazdasági eszközöknek, valamint a kapcsolódó központi intézkedéseknek összefüggő rendszere. a terv végrehajtása a kormány, illetve a gazdaságirányító szervek számára kötelező, amelyek a vállalatok tevékenységét általában közvetve - a szabályozó rendszer útján - irányítják és befolyásolják. a tervszerűséget népgazdasági szinten nem a részfeladatok végrehajtása határozza meg, hanem az, hogy a terv fő céljait hogyan érjük el, a fejlődés a kívánt irányban halad-e és összességében megfelel-e az arányos fejlődés és a hatékonyság követelményeinek.

a reform számos olyan új folyamatot indított meg, vagy helyezt el, amely az ötéves terv fő gazdaságpolitikai céljainak elérését segítette, illetve segíti elő. a vállalatok széleskörű döntési jogokat kaptak és a korábbihoz képest jelentősen bővültek a vállalati döntési körben felhasznált anyagi és pénzügyi eszközök. hatékonyabb lett a gazdálkodás, a vállalatok vezetőinek szemlélete megváltozott, és ez is hozzájárul ahhoz, hogy a termelés sokszor öncélú növelése helyett az értékesítést helyezik előtérbe.

/folyt.köv./

-14-

parlament

1970. március 4.

Ükk 1. /fok jend... 14. folyt./-szb

ennek következtében a termelésnél gyorsabban nőtt az árak kibocsátása, emelkedett a belföldi szállítás és az export; a készletképződés mértéke és a felesleges, eladhatatlan áruk termelése viszont - mint már említettem - csökken. emellett azonban, hogy a gazdaságirányítás mai rendszere egészében jól szolgálja gazdaságpolitikai céljainkat és a fejlődés tervszerűségét, még korántsem sikerült minden elgondolásunkat megvalósítani. ebben szerepet játszottak a szabályozórendszer egyes fogyatékosai, valamint az, hogy az irányító szervek nem mindig értelmezték helyesen elveinket, egyes káros jelenségeket későn észleltek, illetve nem léptek fel határozottan a visszasságokkal szemben.

/folyt.köv./

-15-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /fok jend.,, 15. folyt./-szb

tisztelt országgyűlés!
képviselő elvtársak!

a politikai, államvezetési gyakorlatunkban bevált munkamódszerek megfelelően hosszú idő óta folyik - széleskörű, alapos előkészítő munkával - negyedik ötéves tervünk kidolgozása. a közelmúltban a kormány is határozatot hozott a készülő negyedik ötéves terv irányelveiről. ezekről szeretném a továbbiakban nagy vonásokban tájékoztatni a tisztelt országgyűlést.

a tervező munka alapjául elfogadott irányelvek kifejezésre juttatják gazdaságpolitikai céljainkat. a célok általában azt jelentik, hogy folytatjuk eddigi gazdaságpolitikánkat. néhány lényeges kérdésben azonban olyan változásokkal számolunk, olyan követelményeket is felállítunk, amelyek növekvő feladatokat jelentenek a politikai és a gazdasági munka minden területén, a vezetés minden szintjén.

a negyedik ötéves tervidőszakra előirányzott fejlődés felvázolását megelőzően minden eddiginél alaposabban és kritikusabban vizsgáltuk a múltat, egy hosszabb időszak tapasztalatait. a hosszútávú tervező munka során pedig vizsgáltuk a távolabbi jövőt, a hosszabb távra érvényes, a korszerű gazdaságot jellemző fejlődés útjait és lehetőségeit is.

/folyt.köv./

-16-

Tb

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /fok jend.,, 16. folyt./-szb

mindezeket figyelembevéve, negyedik ötéves tervünk kidolgozásának irányelvei arra figyelmeztetnek, hogy a népgazdaság egyensúlyi viszonyaiban - különösen a külkereskedelmi forgalomban - kialakult kedvező helyzetet tartsuk fenn és terjesszük ki a beruházási és a fogyasztói terület egészére. ez hozzásegítene a gazdaság gyorsabb ütemű, dinamikusabb fejlődéséhez.

az irányelvek arra ösztönöznek, hogy - a termelés bővítése, szerkezetének átalakítása, a műszaki fejlesztés ütemének gyorsítása, a hatékonyság gyors fokozása, továbbá rugalmasabb külkereskedelmi tevékenység útján - fokozzuk a gazdaság alkalmazkodóképességét a változó és mind igényesebb hazai és külföldi kereslethez.

továbbra is biztosítani kívánjuk a magasszintű foglalkoztatottságot. a termelőágazatokban azonban a termelékenység gyorsabb ütemben kell növelnünk a szolgáltató ágazatokban pedig javítanunk kell az ellátást és a kiszolgálást.

egyik fő feladatnak tekintjük azt is, hogy a reálbérek emelkedése váljék a reáljövedelmek növekedésének meghatározó tényezőjévé.

/folyt.köv./

-17-

Tb

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /fokk jenő... 17. folyt./-szb

tisztelt országgyűlés!

a iv.ötéves tervben a nemzeti jövedelem évi 5 és fél - 6 százalékos növekedésével számolunk. közgazdász körökben ez az elképzelés, a népgazdaság fejlődésének tervezett ütemével és sok más kérdéssel egyetemben, még erősen vitatott. ebben nincs is semmi kivetni való, hiszen a iv. ötéves terv ma még a kidolgozás, a vita stádiumában van. a növekedési ütem - mellyel most számolunk - valamivel magasabb az utóbbi 10 év átlagánál. a fő különbség nem az ütem növekedésében van, hanem a nemzeti jövedelem termelésében, valamint a nemzeti jövedelem, azon belül különösen a felhalmozás felhasználásában.

a lakosság életkörülményeinek javításában közismerten megkülönböztetett jelentősége van a lakásépítésnek. ezt a körülményt vettük figyelembe akkor, amikor a tervezés jelenlegi szakaszában előzetesen mintegy egyharmaddal több lakás felépítését irányoztuk elő, mint a megelőző 5 évben. ez annyit jelent, hogy 5 év alatt 400 ezer lakás épülne fel.

a feladat teljesítéséhez az építőipar lakásépítési tevékenységét mintegy megkétszerezzük. a lakásellátás javítása érdekében az új lakások nagyobb részét továbbra is a városokban kívánjuk felépíteni. a lakásépítési program a magánérdekből történő építkezés eddigi mértékének fenntartásával is számol, s azt az állam hitelekkel továbbra is támogatja.

/folyt.köv./

Tó

-18-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /fokk jenő...18. folyt./ szb

a tervezés jelenlegi stádiumában úgy látjuk, hogy a szocialista szektor összes beruházása mintegy 30-32 százalékkal emelhető. nyilvánvaló, hogy a lakásépítés és általában a nem termelő szektor beruházási részarányának növelése egyben azt jelenti, hogy a termelő ágazatokra - elsősorban az iparra - a beruházások eddiginél kisebb hányada jut.

látunk kell, nem vagyunk képesek arra, de nem is lenne helyes, hogy minden ipari ágazatot, minden üzemet, minden gyártmányt egyszerre fejlesszünk. ez a népgazdasági hatékonyság szempontjából helytelen lenne. erőnk szétfordítását jelentené, versenyképességünket a világpiacon csökkentené. ezt figyelembe véve kell terveinket kialakítani, az anyagi ösztönzés rendszerét továbbfejleszteni és tudatos állami irányító feladatainkat végezni.

ebből a szempontból kétirányú tevékenységet kell kifejtenünk. egyrészt gazdaságpolitikánknak megfelelően, az eddiginél sokkal következetesebben kell fejleszteni az adottságainknak jobban megfelelő ipari ágazatokat, másrészt lassabban kell fejleszteniük - esetleg éppen vissza kell fejleszteniük - azokat az ágazatokat, melyekre az ellenkező megállapítás a jellemző. ugyanez a gyártmánystruktúrára vonatkoztatva: adjunk meg minden támogatást ahhoz, hogy a keresett és gazdaságosan gyártott termékeket termelő kapacitás fejlődjön és fokozatosan - de ne túl lassan - fejlődjön vissza, végső soron álljon le az itthon gazdaságtalanul előállított, korszerűtlen termékek termelése. olyan ütemben, ahogy a termékek más forrásokból történő beszerzéséről gondoskodni tudunk.

/folyt.köv./

Tó

-19-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /fok jend... 19. folyt./-szb

a következő években miben mutatkozik meg a népgazdaság termelési szervezésének, gazdasági hatékonyságának változása, javulása?

- az energiarendszer korszerűsítésének évek óta folytatott és most továbbfejlesztett programjában, amit az 5 éves tervidőszakban tulmenően is érvényesíteni kívánunk;

- az ipari és mezőgazdasági fejlesztés jobb összehangolásában, ami egyfelől nagyobb mértékben biztosítja az ipari termékek felhasználását a mezőgazdaságban, másfelől a mezőgazdasági termékek magas szintű ipari feldolgozását jelenti;

- a vegyiparnak az ipar átlagánál gyorsabb ütemű fejlesztésében, döntően azért, hogy természeti anyagok hiányát korszerűbb vegyipari anyagokkal helyettesítsük, de azért is, hogy lépést tartjunk a műszaki követelményekkel;

- a rendelkezésre álló nyersanyagok jobb hasznosítása érdekében a szükséges feldolgozó kapacitások kiépítésében. Ilyennek tekinthető többek között az alumínium-feldolgozás és a kőolaj-termékek vegyipari tovább-feldolgozásának bővítése.

megemlítem még a közúti járműgyártást, amely már a jelenlegi öt éves tervben is jelentős és kedvező irányú változást hozott a gépipar strukturájában. Kiemelem a műszer- és híradástechnikai ágazatot, amelyen belül a számítógépgyártás részaránya jelentősen megnövekszik.

/folyt.köv./

T₅

-20-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /fok jend... 20. folyt./-szb

ezeket a nagyjelentőségű változásokat a tervezés és a központi gazdaságvezetés viszonylag nagy biztonsággal tudja irányítani, befolyásolni. A változásokban, különösen a gyártmány-struktúra alakításában nagyon fontos feladatuk van a vállalatoknak. Intézkedéseiknek és döntéseiknek elsősorban a keresletben várható jobb alkalmazkodásban, s ennek megalapozásaként a műszaki fejlesztésben kell kifejezésre jutniuk.

az ismertetett gazdaságpolitikai célok - a harmadik öt éves tervidőszakhoz képest - jelentős fejlődéssel és egyben számottevő változással is számolnak. E célok elérése esetén népgazdaságunk a negyedik öt éves tervidőszak végére minőségileg kedvezőbb helyzetbe kerül.

gazdaságpolitikánk fő célja továbbra is az életszínvonal tartós növelése. A tervidőszakban - számításaink szerint - az egy főre jutó reáljövedelem, összhangban a nemzeti jövedelem tervezett növekedésével, előreláthatólag mintegy 5 százalékkal emelkedhet évente.

tisztelt országgyűlés!

a negyedik öt éves terv szervezésének része a közgazdasági szabályozó rendszer, amelynek kialakítása most folyik, s amely - a vezetés más eszközeivel egyetemben - biztosítani hivatott a tervben foglalt feladatok végrehajtását.

/folyt.köv./

T₅

-21-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 21. folyt./-szb

az árrendszer fokozatos fejlesztését változatlanul szükségesnek tartjuk. el kell érniük, hogy az árarányok és a nyereségárányok minél inkább valódi kifejezőivé váljanak a vállalati munka népgazdasági hatékonyságának. ez feltételezi, hogy a ráfordítások alakulása, a felhasználók értékítélete a mainál következetesebben fog hatni az árakra, az árarányokra. ilyen módon termelésünk fejlesztése és a kereskedelmi munka jobb megszervezése mellett egyre több versenyképes termékkel vehetünk részt a nemzetközi munkamegosztásban és árucserreforgalomban.

az árrendszer alakításával szorosan összefügg a vállalati jövedelemszabályozás és a pénzügyi támogatási rendszer továbbfejlesztése. az állami támogatásokat, a társadalmi preferenciákat továbbra is fenntartjuk. ugyanakkor lényegesen csökkenteni kívánjuk azokat a támogatásokat, amelyeket egyes vállalatok munkájuk alacsony hatékonysága miatt igényelnek, amelyek tehát lényegében veszteségtérítés jellegűek. a gazdaságtalan struktúra fennmaradását segítő támogatásokat erőteljesen csökkenteni szándékozunk, ahol lehet megszüntetjük.

/folyt.köv./

T₃

-22-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 22. folyt./-szb

jellemzésül elmondom, hogy például - a kormány gazdasági bizottsága által elfogadott gépipari koncepció szerint - a gépiparnak szocialista viszonylatu éportra jelenleg adott mintegy 1 300 millió forintos állami visszatérítést 1975-re körülbelül 400 millió forintra csökkentjük. azt hiszem, ez az adat is bizonyítja, hogy erőteljesen törekszünk az ipari struktúra változtatására, a hatékonyabb munka követelményének érvényesítésére. a veszteségtérítés jellegű árkiegészítésben részülő vállalatoknál befolyásolni kívánjuk a fejlesztési alap képzését. az állami támogatással képződő vállalati fejlesztési alap nem hatat a gazdaságtalan gyártmány szerkezet konzerválására. ez céljainkkal ellentétes volna.

a beruházások területén fő célunk az egyensúly megteremtése. ez megköveteli az indokolatlan igények visszaszorítását, az építőanyagipar és az építőipar fokozottabb fejlesztését, valamint a szocialista gépiport erőteljes növelését. ennek érdekében a szabályozások körében is intézkedéseket fogunk tenni.

vizsgálunk például olyan megoldásokat is, mint a vállalati közös beruházások létrehozásának elősegítése, illetve, hogy milyen feltételek mellett lehet megengedni hitelnyújtást a gazdálkodó egységek közös beruházására.

/folyt.köv./

T₃

-23-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 21. folyt./-szb

az árrendszer fokozatos fejlesztését változatlanul szükségesnek tartjuk, el kell érniük, hogy az árarányok és a nyereségarányok minél inkább valódi kifejezőivé váljanak a vállalati munka népgazdasági hatékonyságának. ez feltételezi, hogy a ráfordítások alakulása, a felhasználók értékítélete a mainál következetesebben fog hatni az árakra, az árarányokra. ilyen módon termelésünk fejlesztése és a kereskedelmi munka jobb megszervezése mellett egyre több versenyképes termékkel vehetünk részt a nemzetközi munkamegosztásban és árucserreforgalomban.

az árrendszer alakításával szorosan összefügg a vállalati jövedelemszabályozás és a pénzügyi támogatási rendszer továbbfejlesztése. az állami támogatásokat, a társadalmi preferenciákat továbbra is fenntartjuk. ugyanakkor lényegesen csökkenteni kívánjuk azokat a támogatásokat, amelyeket egyes vállalatok munkájuk alacsony hatékonysága miatt igényelnek, amelyek tehát lényegében veszteségtérítés jellegűek. a gazdaságtalan struktúra fennmaradását segítő támogatásokat erőteljesen csökkenteni szándékozunk, ahol lehet megszüntetjük.

/folyt.köv./

T₃

-22-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 22. folyt./-szb

jellemzésül elmondom, hogy például - a kormány gazdasági bizottsága által elfogadott gépipari koncepció szerint - a gépiparnak szocialista viszonylatu éportra jelenleg adott mintegy 1 300 millió forintos állami visszatérítést 1975-re körülbelül 400 millió forintba csökkentjük. azt hiszem, ez az adat is bizonyítja, hogy erőteljesen törekszünk az ipari struktúra változtatására, a hatékonyabb munka követelményének érvényesítésére. a veszteségtérítés jellegű árkiegészítésben részülő vállalatoknál befolyásolni kívánjuk a fejlesztési alap képzését. az állami támogatással képződő vállalati fejlesztési alap nem hathat a gazdaságtalan gyártmány szerkezet konzerválására. ez céljainkkal ellentétes volna.

a beruházások területén fő célunk az egyensúly megteremtése. ez megköveteli az indokolatlan igények visszaszorítását, az építőanyagipar és az építőipar fokozottabb fejlesztését, valamint a szocialista gépiport erőteljes növelését. ennek érdekében a szabályozások körében is intézkedéseket fogunk tenni.

vizsgálunk például olyan megoldásokat is, mint a vállalati közös beruházások létrehozásának elősegítése, illetve, hogy milyen feltételek mellett lehet megengedni hiteinyújtást a gazdálkodó egységek közös beruházására.

/folyt.köv./

T₃

-23-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 23. folyt./-szb

a forgóeszköz-finanszírozásnál változatlanul alapul marad, hogy hitelt csak hitelképes vállalat, illetve szövetkezet kaphat, a tartósan lekötött s növekvő forgóeszközöket a gazdálkodó szervezeteknek általában saját alapjukból kell előteremteniük, a lakosság igényeinek jobb kielégítése érdekében biztosítani akarjuk a kereskedelem ésszerű készlettartását.

az eddiginél határozottabban elő kívánjuk mozdítani a kedvező devizakitermeléssel exportáló vállalatok gyorsabb fejlesztését, az állami visszatérítés kulcsai a jelenleginél egysegeesebbek lesznek, hogy vállalataink fokozottan igyekezzenek a gazdaságtalan termelést és kivitt gazdaságossal felcserélni, a vámrendszert - amely tapasztalataink szerint bevált - úgy fejlesztjük tovább, hogy jobban segítse a műszaki fejlesztést, a forgalom országokénti irányát, s ne biztosítson védelmet a gazdaságtalan termelésnek, a szocialista importlehetőségeket jobban ki szeretnénk használni a belső igények kielégítésére és megfelelőbb verseny elősegítésére.

a belkereskedelemben a szabályozóknak ösztönözniük kell a vállalatok és szövetkezetek áru kínálatának javítását, a forgalom növelését, a kereskedelmi vállalatoknál és szövetkezeteknél a jövedelemszabályozás rendszerével erősíteni kívánjuk az ösztönzést, a megfelelő készlettartásra, a kínálat szélesítésére, s szabályozó rendszerrel is elő kívánjuk segíteni az üzlet-hálózat fejlesztését, valamint a kereskedelem fokozott kezdeményezését új, korszerű termékek termelésére, a választék bővítésére.

/folyt. köv./

-24-

10

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 24. folyt./-szb

az ötéves tervet - beleértve természetesen a közgazdasági szabályozó rendszert is - az év közepén terjeszthetjük pártunk központi bizottsága elé, bizunk benne, hogy az utána elvégzendő munkát két-három hónap alatt befejezzük és október - novemberben a tervet megvitatásra, jóváhagyásra, törvényalkotásra a tisztelt országgyűlés elé terjeszthetjük.

tisztelt országgyűlés!
képviselő elvtársak!

a gazdaságirányítás reformját pártunk és kormányunk mindig ügyértelmezte, hogy az nemcsak a szorosán vett gazdasági életre, hanem a társadalmi életnek szinte minden területére kihat, fel-fogásunk szerint „a reform célja, hogy erősítse szocialista rendszerünket, gyorsítsa meg pártunk és népünk céljának elérését, a szocialista társadalom teljes felépítését.”

a gazdaságirányítási rendszer politikailag jelentős eredménye a demokratizmus erősödése, különösen az üzemekben, a termelő egységekben, sokakban felvetődik a kérdés, vajon ez nem jelenti-e a centrális, a kormányzati irányítás háttérbe szorulását, gyengülését, semmiképpen sem jelenti, nem is jelentheti, hiszen, ez ellentmondana a demokratikus centralizmus elvének, az elmúlt két esztendő tapasztalatai is ezt igazolják, a kormányzati szervek elvárásainknak megfelelően jobban, átfogóbban, fontosságuknak megfelelően tudtak az elsőrendű ügyekkel foglalkozni, így például az 5 éves tervezéssel, a 15 éves távlati fejlesztéssel, nagyjelentőségű nemzetközi együttműködési kérdésekkel.

/folyt. köv./

-25-

10

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 25. folyt./-szb

Igaz, előfordult, hogy sok esetben késett vagy elmaradt a kormányzati szervek intézkedése, mikor pedig arra szükség lett volna. a kormányzati munkának ez a hiányossága nem írható a reform számlájára; vezetői gyengeségünknek tudható be. igen nagy hibát követnénk el, ha ezt a hiányosságot a gazdálkodó egységek jogainak, hatáskörének szűkítésével kívánnánk megszüntetni.

a demokrácia fogalmáról napjainkban világszerte viták folynak. a kormánynak - összhangban a párt politikájával - az a nézete, hogy az államhatalom és államigazgatás demokratizmusa feltétele a haladásnak, a fejlődésnek. a nép tevőleges segítségével a szocialista társadalmi viszonyokat fejleszteni lehetetlen. a magyar nép, szabad országában, szocialista demokráciát igényel, s ez nyilvánvalóan nemcsak többet, de mást is jelent, mint amire a tőkés országokban gondolnak, amikor demokráciáról beszélnek. a mi demokráciánk kibontakoztatása szocialista rendszerünk fejlődésének nemcsak magától értetődő követelménye, de természetes következménye is. s e következmények állami és társadalmi életünk számos területén folyamatosan jelentkeznek, a mi feladatunk pedig az, hogy ezeket felismerjük és megtegyük a megfelelő lépéseket.

világosan kell látni azt is, hogy a szocialista demokratizmus nemcsak államigazgatást, hanem a társadalmi élet egészét meghatározó elv és követelmény is.

/folyt.köv./

-26-

18

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 26. folyt./-szb

Jelenti egyben a kisebb közösségekben uralkodó légkör állandó javítását. minden munkahely, minden üzem, minden kisebb-nagyobb kollektíva - a saját hatáskörén belül is - köteles keresni azokat a formákat, lehetőségeket, amelyek elősegíthetik a demokratizmus, a szocialista közösségi szellem még jobb kibontakoztatását. a szocialista demokrácia fejlődésének lényeges előfeltétele, hogy minden állampolgár ismerje jogait, kötelességeit. éljen azokkal a lehetőségekkel, melyeket számára a törvény biztosít. a közvetlen demokratizmus vonatkozásában sok még a „rejtett”, tartalék. ezeket fel kell tárni és fel kell szabadítani.

Lehetnek, sőt minden bizonnyal vannak is sokan, akik kevésebb a demokratizmus kibontakoztatása érdekében eddig tett intézkedéseinket vagy nyilvánosságra hozott szándékainkat. vannak, akik sokallják. mi sem állítjuk, hogy mindig mindent hibátlanul oldottunk meg, de abban bizonyosak vagyunk, hogy helyes irányban haladunk. a fejlődés tempóját lehetőségeink határozzák meg. felelős emberek vagyunk, s kijelenthetjük: az ütemet nem szabhatjuk meg önkényesen, ez a hazánkban kialakult objektív és szubjektív körülményektől függ. azoknak pedig, akik attól félnek, hogy máris túl messzire mentünk el, azt válaszoljuk, hogy mi a marxizmus-leninizmus szellemében kívánunk haladni szocialista társadalmunk építésében, s ezt a demokratizmus állandó fejlesztése nélkül nem tehetjük meg.

/folyt.köv./

-27-

18

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 27. folyt./-szb

ennek megfelelően egy sor olyan intézkedést tettünk, amelyek ugyan önmagukban is szükségessé váltak, de végrehajtásukra a gazdaságirányítási reform szelleme pozitívan hatott, a megoldás módszere pedig a demokratizmus kibontakoztatását helyezte előtérbe. csak példaképpen említem a tudománypolitikai irányelvek kidolgozását, az akadémiai, valamint az egyetemek területén megkezdett reformot.

pártunk központi bizottsága még a múlt évben, március 5-6-i ülésén határozatot hozott az állami élet, a szocialista demokrácia fejlesztésének időszerei kérdéseiről. e határozat szellemében azóta egy sor intézkedés született már az államigazgatás területén is, elsősorban a tanácsoknál. a rendezésre váró kérdések kidolgozása még folyamatban van. ezek sorában a legfontosabb alkotmányunk módosítása, az új tanács törvény és a választási rendszer továbbfejlesztése. meg vagyunk győződve arról, hogy a megalkotandó törvények, valamint - velük összefüggésben - az államigazgatás egész területére kiterjedő intézkedéssorozat egész közéletünkben a bürokrácia csökkentését, a munka egyszerűsítését, a hatékonyság növelését fogja eredményezni. s mindez egyúttal a szocialista demokrácia fejlesztését, s ezen keresztül rendszerünk további megszilárdulását fogja jelenteni.

✓ legfontosabb

/folyt.köv./

-28-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 28. folyt./-szb

tisztelt országgyűlés!

ebben a szellemben készítette elő és tárgyalta meg pártunk központi bizottsága legutóbbi ülésén az ifjúsággal kapcsolatos politika néhány kérdését, valamint a nők politikai, gazdasági, szociális helyzetéről szóló jelentést és javaslatot. a feladatok végrehajtásának konkrét tennivalóit a kormány - mint hasonló esetekben máskor is - a közeljövőben kidolgozza és a szükséges intézkedéseket megteszi. nemcsak arról van szó, hogy néhány önmagában is fontos feladat elvégzését megszervezzük. nem is csak arról, hogy az ötéves és távlati tervek kidolgozása során jobban figyelembe vegyük mindazokat a problémákat, amelyekről a központi bizottság ülésén szó esett. mindkét esetben össztársadalmi kérdésről van szó, amely nemcsak a ma, vagy a következő 5-10 év feladataival kapcsolatos, hanem társadalmunk szocialista jövőjével is. sem az ifjúság, sem a nők kérdésével nem lehet úgy foglalkozni, hogy ezt egyik vagy másik minisztérium reszortfeladatává tesszük. a kormányzati munka területén mindenhol sokkal többet és sokkal összehangoltabban kell tennünk, mint eddig.

a mai fiatalok építik a holnap társadalmát, átvéve tőlünk a munka dandárját. a mai 25-30 év körüliek közül kerülnek ki a közeljövő vezetői. a ma ipari tanulója a holnap alkotó szakmunkása, a korszerű technika alkalmazója. s ha már az ipari tanulókról tettem említést, hadd folytassam a gondolatot azzal, hogy bár a kormány nemrég tárgyalta meg a szakmunkásképzés néhány problémáját, érdemben határozott, az állami és társadalmi szervek általában mégsem jelentőségének megfelelően foglalkoznak a jövő munkásainak ügyével, akiknek anyagi ellátottsága, s erkölcsi megbecsülése elmarad a kívánatostól, a szükségestől.

/folyt.köv./

-29-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 29. folyt./-szb

ennez hadd tegyem hozzá, hogy az ifjúság iskolai - tehát előreláthatóan szakmai - elosztása sem tökéletes. ez elsősorban az iskolai előmenetel alapján történik és sok, nem mérhető, értékes tulajdonságot nem vesz figyelembe. bár aki szakmunkás akar lenni, annak jelenleg sokkal nagyobb követelményeknek kell eleget tennie, mint régen, a munkásosztály utánpótlása zömében a gyengébb osztályzatokat elért általános iskolai tanulókból kerül ki. nyilvánvaló, hogy ebben a vonatkozásban ellentmondás van a munkássá válás és a munkásosztály vezetőszerepe között. noha nemrégiben a kormány új törvényt terjesztett elő, a tisztelt országgyűlés azt elfogadta, úgy véljük, hogy a központi bizottság határozata tükrében ismét sokoldalúan felül kell vizsgálnunk a szakmunkásképzés ügyét. ennek tükrében is megállapíthatjuk, hogy távolról sem megoldott, még nem vált össz-társadalmi ügyé az ifjúság nevelése, képzése és felkészítése az életre. pedig az ifjúság nagyobbik hányada teljesíti kötelességét a tanulásban, a munkában, s vonzódik a szocializmus-hoz, bár számára a kizsákmányoló társadalom már nem közvetlen tapasztalat, hanem hallomás, történelem. igaz az is, hogy az ifjúság egyes rétegeiben közönyösség, felelőtlenség, ideológiai zűrzavar él. az a feladatunk, hogy a szocialista demokrácia fejlődését felhasználva, megkeressük azokat a módozatokat és lehetőségeket, amelyekkel biztosíthatjuk fiatal-ságunknak azt az illető helyet társadalmunkban, a jelenleginél jobban készíthetjük fel a rá váró, egyáltalán nem könnyű feladatok megoldására.

/folyt.köv./ a szocializmus építésére.

Tó

-30-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 30. folyt./-szb

az ifjúságpolitikával kapcsolatos állami feladatok meghatározása során a kormánynak többek között konkrét vizsgálatok alapján állást kell foglalnia, illetve határozni kell az ifjúság nevelésében kiemelkedően nagy szerepet betöltő pedagógusok helyzetével kapcsolatban. a fiatalok nevelése, jellemformálása persze elsősorban a családban történik, az iskola azonban ehhez igen nagy segítséget adhat, az állam a nevelési intézmények gyorsabb fejlesztésével anyagi alapokat teremthet, de a családot, az annak keretében történő nevelést sem az állam, sem a pedagógusok nem pótolhatják.

az elmúlt negyedszázadban sokat tettünk a nők társadalmi és gazdasági egyenjogúságáért, megbecsüléséért. a jelentős fejlődés ellenére azt kell mondanunk, hogy a sok - még mindig kevés; jogilag jóval nagyobbak az eredmények, mint a való életben.

sok oldalról lehet megközelíteni a problémát. az eredményekhez sorolhatjuk, hogy mind a közép, mind a felsőfokú oktatási intézmények megnyiták a nők előtt, a termelő munkahelyek nagyrészt is nők foglalják el, a munkahelyen jogilag egyenlőséget élveznek, a szociális, a háztartással kapcsolatos körülmények javulnak. de megvizsgálva a másik oldalt, a kép-körültelem ilyen kedvező. a vezetésben csak nagyon kevés nő található még ott is, ahol a munka zömét nők végzik, a jogi egyenlőség ellenére a női munkaerők keresete alatta marad a férfiakénak. nagyrészt a nők vállára nehezedik a jövő nemzedék nevelésének fáradságos munkája, s még mindig nagyrészt rájuk hárul a családlátás gondja.

/folyt.köv./

Tó

-31-

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 31. folyt./-szb

még korántsem tettünk eleget a nők munkakörülményeinek könnyítésére. időközönként foglalkozunk a nők helyzetének egyik vagy másik vonatkozásával, de egész munkánkat még nem hatja át a nőkről - kiváltképpen a dolgozó anyákról - való különös gondoskodás.

a kormány egyik legutóbbi határozatában már felhívta a figyelmet arra, hogy a vezetés minden szintjén az eddiginél sokkal inkább kell foglalkozni a dolgozó nők körülményeinek javításával. a rendelkezésre álló központi eszközökön túlmenően a vállalatok és szövetkezetek fokozottabban járuljanak hozzá a nők jogos igényeinek jobb kielégítéséhez. határozatot hoztunk arra, hogy maradéktalanul érvényre kell juttatni az „egyenlő munkáért egyenlő bér”, elvét, továbbá hogy a kereskedelem és a szolgáltatási rendszer továbbfejlesztésével könnyíteni kell a munkásnők helyzetét. mindezek mellett szükségesnek tartunk egyéb intézkedéseket is, például a nők foglalkoztatottságának előmozdítását, az óvodai és napközi otthoni helyek számának növelését, a gyermeküket egyedül nevelő nők nagyobb anyagi támogatását, valamint a nőknek a közéletbe, a vezetésbe való fokozottabb bevonását. jogos az igény, hogy dolgozzunk ki átfogó tervet a nők helyzetének megjavítására, társadalmi megbecsülésük fokozására. úgy vélem, a demokratikus fejlődést is gyorsíthatjuk ha biztosítjuk jogaik teljes érvényesülését.

/folyt.köv./

-32-

Tb

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jend... 32. folyt./-szb

tisztelt országgyűlés!

kedves elvtársak!

ennyiben kívántam beszámolni önöknek a kormány munkájának néhány vonásáról; arról, amit elvégeztünk, s arról is, amit az elkövetkező időben tervezünk. szerettem volna az önök figyelmét a közvélemény figyelmét két egymással összefüggő, egymással szoros kölcsönhatásban levő kérdésre, gazdaságépítési feladatainkra

és állami-társadalmi életünk további demokratizálásának fontosságára irányítani. bízom benne, hogy ez sikerült és e kérdésekben egyetértésükkel találkozunk.

amit elmondtam, úgy vélem, tükrözi azt a szellemet, amelyben dolgoztunk és amelyben a jövőben is dolgozni kívánunk. a terület, amellyel foglalkoznunk kell, amelyet át kell fogunk, óriási. éppen ezért nem térhettem ki részletesen minden kérdésre.

közvéleményünk igen élénk érdeklődéssel kíséri a világban végbemenő eseményeket. kormányzatunktól azt várja, hogy a magunk erejéhez képest mindent megtegyen a béke megőrzése, a háborús feszültség csökkentése érdekében. joggal várja el tőlünk dolgozó népünk, hogy nemzetközi kapcsolataink építésével is igyekezzünk elérni országunk helyzetének további javulását. a kormányzat, nemzetközi tevékenysége során ezeknek az elvárásoknak igyekszik eleget tenni.

/folyt.köv./

-33-

Tb

parlament

1970. március 4.

bkk 1. /focok jenő... 33. folyt./-szb

külpolitikai tevékenységünk megfelel annak az irányvonalnak, amelyről a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága legutóbbi ülésén tárgyalt, mint emlékeztetés ezen az ülésen elsősorban az európai béke és biztonság kérdéséről, az USA vietnami agressziójáról, a közel-keleten az izraeli agressziós cselekedetek fokozása következtében kialakult körülményekről volt szó. külpolitikánk fokozódó aktivitását jelzi külügyminiszterünk nemzetközi tevékenységének növekedése. kormányunk véleményét az aktuális külpolitikai kérdésekről Péter János külügyminiszter elvtárs fejti ki.

Őszinte örömmre szolgálna, ha további munkánkat észrevételeikkel, javaslataikkal, bírálatukkal segítenék. nem könnyű az előttünk álló feladat. sikeres elvégzésének legfőbb biztosítéka csakis mindnyájunk jószándéka, cselekvő összefogása lehet.
/mti/

Tó

-34-

parlament

1970. március 4. országgyűlési ülés

1970. március 4.

1970. március 4.

szüneti délelőtti 11 órakor megnyílt az országgyűlés márciusi ülészsaka. az ülésen részt vett Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára; Focok Jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, továbbá apró antai, Fehér Lajos, László Péter, Kállai Gyula, Komócsin Zoltán és Nyers Rezső, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai.

a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomatikai képviselők több vezetője.

az ülést Kállai Gyula, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. megállapította, hogy az országgyűlés tagjai határozatképes számban vannak jelen. bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsa az országgyűlés múlt év december 12-én berekesztett ülészsaka óta alkotott törvényerőjű rendeletről szóló jelentését az alkotmány rendelkezéseinek megfelelően be mutatta, s azt a képviselők kezébe kapta. az országgyűlés az elnöki tanács jelentését tudomásul vette.

Kállai Gyula ezután javaslatot tett az egyes bizottságokban elhalálozás folytán megüresedett helyek betöltésére. javaslatára az országgyűlés Mándics Mihály általános iskolai igazgatót a kulturális bizottság, dr. Molnár Bélát, a kertészeti kutató intézet igazgatóját a mezőgazdasági bizottság, s Hegedűs Lászlót, a hazafias népfront pest megyei bizottságának titkárát a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság tagjává választotta.

Kállai Gyula közölte, hogy több képviselő interpellációt tett. ezeknek tárgyát és az interpelláló képviselők nevét dr. Pesta László jegyző ismertette.

az elnök javaslatára ezután az országgyűlés elfogadta az ülészsak tárgysorozatát, s napirend a következő:

1. / a minisztertanács beszámolója;
2. / a legfőbb ügyész beszámolója;
3. / a legfelsőbb bíróság elnökének beszámolója;
4. / interpellációk.

ezután Focok Jenő, a minisztertanács elnöke emelkedett székére és bejelentette a kormány tevékenységéről szóló beszámolót.
/folyt. köv./
11-10/9
He

- 35 -

parlament

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...1.folyt./e

javítások a fock-beszédre:

fock jenő expozéjához - amelyet mai bkk. 1-es kiadásunkon közöltünk - a következő javításokat adjuk:

az 1. folytatás 2. bekezdésének hetedik sorában a szöveg helyesen: ...körülbelül 33-34 s z á z a l é k k a l lesz m a g a s a b b , és ez...

a 2. folytatás 4. sorában kezdődő mondat elején a szöveg helyesen: a v á l t o z á s annak köszönhető...

a 2. folytatás 1. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: ...űtemben nő.

a 4. folytatás 2. bekezdésének 8. sora végéig a szöveg helyesen: ...n ö v e k e d é s é b e n s z e r e p e v a n annak...

az 5. folytatás 2. bekezdésének alulról számított harmadik sorában a szöveg helyesen: ...amennyit m e g t e r m e l ü n k

a 6. folytatás 1. bekezdésének első sora végétől a szöveg helyesen: ...az egyik f o n t o s feltételnek...

a 14. folytatás 2. sorában a szöveg helyesen: ...nőtt az á r u k i b o c s á t á s , emelkedett...

a 19. folytatás utolsó bekezdésének 3. sorában kezdődő mondat helyesen: ...kiemelem a m ű s z e r i p a r i és híradástechnikai...

a 32. folytatás első bekezdésének utolsó szava: t a l á l k o z u n k .

fock jenő beszédének embargóját f e l o l d j u k !

/folyt.köv./
12.13/e

- 36 -

parlament

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...2. folyt./e

a kormány elnökének nagy tüsszát fogadott expozéja után szünet következett. szünet után váss istvánné elnökletével folytatja munkáját az országgyűlés.

péter jános külügyminiszter emelkedett szólásra:

- tisztelt országgyűlés, kedves elvtársak!

- a miniszterelnöki beszámoló feltárta a jelenlegi belpolitikai, gazdasági, kulturális helyzetünket, eredményeinket - amelyek nagyon jelentősek - és problémáinkat is, őszintén és nyíltan. nagy távlatokban foglalkozott a közeli és távolabbi jövőre vonatkozó terveinkkel, az ezekkel összefüggő gondjainkkal is, feltárta a terveink megvalósításában ránk váró feladatokat, utalt azokra a nemzetközi összefüggésekre, amelyekről részben függ belpolitikai terveink megvalósítása, s utalt a nemzetközi viszonyok általános változásaira is, és arra, hogy belpolitikai tervezésünket, külpolitikai tevékenységünket össze kell hangolni azokkal az árnyalt változásokkal, amelyek a nemzetközi helyzetben végbemennek, a mi belpolitikai viszonyaink mellett, hogy sok tekintetben függnek a nemzetközi feltételektől, egyúttal hatnak is, akár milyen szerény árnyalatokban is - a nemzetközi viszonyokra.

- az a feladatom ezzel a külpolitikai beszámolóval, hogy csatlakozva a fock jenő elvtárs által előadott kormánybeszámolóhoz, nemzetközi kapcsolataink alakulásáról szóljak, s ezek tükrében a nemzetközi viszonyok legújabb változásairól, legalábbis néhány változásról.

- a jelenlegi nemzetközi viszonyokat nagyarányú mozgalmasság jellemzi. ez nem egyszerűen felszíni jelenség, nem véletlen a jelenlegi viszonyok között. a sokféle, különböző szintű utazásokban és tárgyalásokban a nemzetközi erőviszonyok változásai - számunkra kedvező változásai - tükröződnek. egy pillanatra sem felejtjük azonban el, hogy egyrészt a felszín alatt nagy veszélyek aknái rejtőznek, másrészt fölöttünk a háború és a termokleáris háború veszélyei is gyülekezhetnek időnként. ebben a nagymértékű mozgalmasságban a mi kormányunk nagyon tudatosan, a lehetőségeket gondosan felmérve, a marxista-leninista külpolitikai elvek körültekintő alkalmazásával, nemzeti és nemzetközi érdekeink összehangolásával vesz részt.

/folyt.köv./
15.25/e

- 37 -

NF 1540

bkk. 2. /megnyit az országgyűlés...3. folyt./e

- az elmúlt hónapokban számos kétoldalu tárgyalás bontakozott ki Európában és a világ más tájain is. szovjet-amerikai megbeszélések kezdődtek Helsinkiben és folytatódnak Bécsben az emberiség jövőjét nagyon lényegesen érintő kérdésekben. szovjet-kínai megbeszélések folynak Pekíngben s kínai-amerikai megbeszélések folynak Varsóban. a magyar párt- és állami vezetés két- és többoldalu megbeszéléseket folytatott Moszkvában, Berlinben, Prágában. december elején Moszkvában Kádár János elvtárs vezetésével párt- és kormánydelegáció vett részt az európai szocialista országok értekezletén az új - bizonyos értelemben új - európai változások értékelése céljából. ezt követően Kádár János elvtárs Prágába látogatott, viszonzva Kossák elvtárs korábbi budapesti látogatását, majd ez év januárjában Kádár János és Fock Jenő elvtárs Berlinbe utazott a német demokratikus köztársasághoz füzűdő szövetségi kapcsolataink fokozására és nemzetközi téren a német demokratikus köztársaság és a magyar népköztársaság együttműködésének összehangolására. sok kétoldalu tárgyalás folyt közben, szovjet-magyar, magyar-román, jugoszláv-magyar, csehszlovák-magyar, osztrák-magyar viszonylatban.

az európai béke és biztonság, valamint általában a világban az szempontjából egyaránt jelentősek azok a megbeszélések, amelyek egyrészt a szovjetunió, a lengyel népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, másrészt a német szövetségi köztársaság felelős tényezői között kezdődtek el. részben itt a parlamentben, részben a külügyminisztériumban folytattunk tárgyalásokat Wischnowsky-vel, a nyugatnémet szocialista párt főtitkárával, aki nem hivatalos, de nem jelentéktelen tárgyalásokon vett részt Magyarországon. igen sok két- és többoldalu tárgyalásra, konzultációra került sor az európai országok államfőiről között az európai biztonság ügyében, még hozzá nem is eredménytelenül. ez az érem egyik oldala.

vietnamban azonban tovább folytatódik az amerikai agresszió, egyre aggasztóbb a helyzet a közel-keleten. Nixon elnöknek - az egyesült államok történetében soha nem látott méretű és saját maga által „Nixon-doktrínának”, nevezett - februári kongresszusi üzenete azt mutatja, hogy az egyesült államok látja ugyan már a nemzetközi viszonyok, az erőviszonyok lényeges változását, de ebből a legszükségesebb következtetéseket még mindig nem vontala le.

a pozitív és a negatív irányba ható nemzetközi tényezőket egybevetve azt lehet mondanunk, hogy a lehetőségek kedvezőek a vitás kérdések tárgyalásos rendezésére, az agressziók felszámolására, a tartós európai biztonság megteremtésére s a termonukleáris háború veszélyei ellen a nemzetközi összefogás fokozására, de ezeket a lehetőségeket rendkívül bonyolult nemzetközi feltételek között kell felhasználnunk.

/folyt.köv./
15.35/e

- 38 -

NA 1545

bkk. 2. /megnyit az országgyűlés...4. folyt./e

a magyar népköztársaság kormányát külpolitikai tevékenységében az a törekvés vezérli, hogy támogassa azokat az erőket, amelyek a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdításán fáradoznak. örökhöz, lehetőségeinkhez mértén magunk is részt kívánunk venni - kezdeményezzen is - az ilyen nemzetközi összefogásokban. ezért színtelenül ápoljuk és erősítjük a szocialista világ országaihoz, mindenképpen a szovjetunióhoz füzűdő kapcsolatainkat, mert ezektől a nemzetközi tevékenységek további alakulása nagymértékben függ. a szovjetunióhoz füzűdő barátságunk és szövetségünk állandó új lendületet kap abból a felelősségteljes és kötelező külpolitikai tevékenységből, amellyel a szovjetunió - történelmi tapasztalataira és termonukleáris erejére támaszkodva - a nemzetközi béke, biztonság és haladás ügyét védi. mindig azon munkálkodtunk és azon fogunk munkálkodni a jövőben is, hogy erősítsük együttműködésünket a nemzetközi politika terén a szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal a nemzetközi béke és biztonság érdekében.

a szocialista országok szövetségére támaszkodva kormányuk nemcsak azt tartja feladatának, hogy hozzájáruljon a kedvező nemzetközi feltételek létrehozásához, hanem arra is törekszik, hogy a már megteremtett kedvező feltételeket kiaknázza a termonukleáris háború veszélyét csökkentő biztonsági rendszerek kidolgozására.

külpolitikai tevékenységünket a nemzetközi helyzet, a nemzetközi osztályerőviszonyok alakulásának messzemenő figyelembevételével fejtjük ki. tevékenységünk a külpolitika terén éppen úgy, mint belpolitikai munkánkban arra irányul, hogy a magyar nép alapvető javait szolgáljuk, minél kedvezőbbé tegyük a nemzetközi feltételeket társadalmi fejlődésünk számára az európai béke és biztonság megerősítése révén.

az európai szocialista országok 1969. márciusában itt budapestben, a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének ülésén Európa minden országának érdekét szolgáló javaslatokat fogalmaztak meg az európai biztonsági rendszer és konferencia előkészítésére.

ma már biztosan állapítható meg, hogy a felhívás kedvező nemzetközi viszonyok között hangzott el. nem minden nemzetközi helyzetben talált volna ilyen kedvező fogadtatásra, mint most. elmondhatjuk, hogy az európai biztonsági rendszerrel és az európai biztonsági konferenciával kapcsolatos kérdések alkotják a mai nemzetközi politikai tárgyalások egyik legfontosabb elemét.

/folyt.köv./
15.40/e

- 39 -

NA 1545

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...5.folyt./e

mi volt a célunk ezzel a felhívással? az, hogy a jelenlegi európai felszíni nyugalomát megalapozottá tegyük, s kedvező nemzetközi feltételeket teremtsünk a különböző rendszerű európai országok békés egymás mellett éléséhez, kedvező feltételeket az európai országok további társadalmi fejlődése számára.

sokan nyugaton - akik bírálják a varsói szerződés tagállamainak budapesti felhívását -, úgy tűnhetik fel, mintha mi az európai viszonyok befagyasztására, törekednénk, mintha a különböző katonai szövetségi rendszerek tartósítását akarnánk, holott a varsói szerződés tagállamainak törekvése arra irányul, hogy minél kedvezőbb nemzetközi feltételek alakuljanak ki az európai országok társadalmi fejlődése számára.

európában 25 éve béke van, s ha meglepő is, de el lehet mondani, hogy ez a kontinens összes országai együttes történetének leghosszabb háború nélküli korszaka. mégsem feledhetjük: nem teljesen megalapozott ez a felszíni nyugalom. az igazi világháborús veszély ma is Európában van. a rendezetlen, megoldatlan kérdések egész sora bármelyik pillanatban világháborúhoz vezető konfliktust válthat ki. az európai nyitott kérdések körül csak úgy lehet békét és biztonságot teremteni, ha a különböző társadalmi rendszerű európai országok kormányai együttműködnek az európai biztonsági rendszer intézményessé tételé érdekében.

európai biztonsági értekezlet megfelelő előkészítése céljából egész sor két- és többoldalú tárgyalásra, megbeszélésre került sor az elmúlt hónapokban. ebben a nagy kezdeményező erővel kibontakozó európa-politikában rendkívül fontos szerepe van a varsói szerződés országai egységes, határozott fellépésének. a szocialista országok konzultációi konkrétan megfogalmazták a biztonsági értekezlet napirendjére vonatkozó javaslatokat és az adott körülményekből fakadó lehetőségeket messzemenően figyelembe véve, tárták fel az értekezletre vonatkozó elképzeléseket.

mi bizalommal várjuk a többi európai ország konkrét javaslatait a konferencia napirendjére, összehívásának módjára, időpontjára vonatkozóan. a konferencia sikere nagymértékben attól függ, hogy megtartásának kezdetén minden európai ország saját ügyének.

NA 1615

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...6.folyt./e

nyitott ellenzék a konferencia összehívásán kívül jelenleg bizonytalan európai biztonság helyett a jelenlegi európai biztonsági rendszer kidolgozásának nincs. sajnos mégis meg kell állapítani, hogy egyes országok a konferencia összehívásával kapcsolatosan különféle érdeklődéseket mutatnak. a konferencia előkészítését, s ezzel végső soron meghiúsítsák annak lebonyolítását, szeretnénk remélni, hogy az egyesült államok is megkezdje a hozzájárulást a konferencia előkészítéséhez. majd többoldalú eszmecsereket az európai országok között az európai biztonsági rendszer kialakításáról és a rendszer előkészítéséről. ezzel kívánjuk egyetemes európai részvételt okozatosan kiközösíteni a konferencia utáni akadályokat. az a meggyőződésünk, hogy az európai biztonsági konferencia összehívásának feltételei fokozatosan érlelődnek és egyre inkább reménykedhetünk abban, hogy nemcsak már olyan politikai erő, amely létrejöhet megakadályozhassa.

/folyt.köv./

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...6-folyt./e

kormányunk a rendelkezésére álló valamennyi lehetőség felhasználásával szorgalmazza az európai biztonsági értekezlet előtti összehívását. úgy véljük, hogy Magyarország földrajzi helyzete, a magyar nép alapvető nemzeti érdeke parancsolóan megköveteli a második világháború után kialakult európai realitások végleges elismerését, az európai helyzet megnyugtató rendezését. hazánk közép-európának abban a térségében helyezkedik el, ahol nemcsak országok közötti határ, hanem a két különböző társadalmi rendszer határa is húzódik. éppen ezért rendkívül érdekelték vagyunk abban, hogy az európai feszültségek feloldójanak s a jelenlegi viszonylagos európai nyugalomát valóságos biztonsági rendszerrel váltssuk fel.

az európai biztonsági rendszer megszilárdítása természetesen nagymértékben hatna ki más kontinensek életére, mint ahogyan más kontinensek problémái nehezítik az európai viszonyok javítását.

a nemzetközi élet ilyen összefüggésében folytattunk külügyminiszteri megbeszéléseket számos alkalommal a közelmúltban és készülünk újabb megbeszélésekre a közeljövőben. a jelenlegi helyzetet is, hogy a nemzetközi külügyminiszteri tanácskozásunk a világ békéjének és biztonságának érdekében a nemzetközi béke és biztonság ügyét, ha addig a még nyitott kérdésekben közelebb tudnánk kerülni egymáshoz.

/folyt.köv.
16.02/e

NA 1620

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...7./folyt./e

binh asszonynak, a dél-vietnami köztársaság külügyminiszterének magyarországi látogatása nagyon árnyalt elrendezésekre nyújtott alkalmat mind a párizsi tárgyalások problémái, mind a dél-vietnami front összefüggései tekintetében. Kölosörösen megértettük, hogy az európai biztonság sikerei és a vietnami nép győzelmei szoros összefüggésben vannak egymással.

Le thin ngui elvtárs budapesti látogatásai, tárgyalásai, a vele kötött megállapodások újra kifejezésre juttatták azt a támogatókészséget, amellyel a magyar népköztársaság népe és kormánya a vietnami nép ügye mellett áll.

pak szong csol elvtársnak, a koreai népi demokratikus köztársaság miniszterelnök-helyettesének és külügyminiszterének magyarországi látogatása segített összehangolni a koreai térség problémáit az európai biztonság kérdéseivel és a koreai kérdést az ENSZ-beli feladatokkal.

a szovjetunióval folytatott állandó és rendszeres konzultációk szerves részeként gromiko elvtárrsal decemberben folytatott külpolitikai eszmecserék feltárták a közös lépések lehetőségét az európai biztonsági rendszer előkészítéséhez vezető úton.

januárban került sor a jugoszláv külügyminiszter budapesti látogatására, amely az európai, a balkáni és a duna-völgyi problémák megtárgyalására volt hasznos alkalom. néhány nappal ezelőtt fejeztem be bulgáriai, majd belgiumi látogatásomat. ezeket követően Lengyelországban, svédországban és hollandiában lesznek olyan külpolitikai megbeszélések, amelyeknek az előkészítése már megtörtént és amelyeknek a fő témája az európai béke és biztonság ügyének előbbrevitele.

/folyt.köv./

16.07/e

Mf 1625

- 42 -

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...8./folyt./e

ezeknek a megbeszéléseknek az alapján vitájos, hogy a különböző társadalmi viszonyok között élő európai országok biztonsági konferenciájának összehívásával kapcsolatban már csak néhány nyitott és vitázott kérdés van. el lett természetesen ismertetve, hogy ezek nem lényegtelen kérdések. vannak, akik szeretnék napirenden látni az európai fegyverkezési viszonyok problémáit, a szocialista országoknak ilyen téren sok kezességnyelzi javaslata volt, azokat sohasem vonták vissza, de kérdés, hogy az első európai biztonsági konferencián lehet-e és helye-e ilyen kérdéseket vitálni, s lehet-e ilyen körülmények között elhatározásra jutni. figyelemre méltó volna a benyújtott európai viszonyokat, s ilyen kérdéseket kell napirendre tenni, amelyekben lehetséges a rendkívül különböző viszonyok között élő európai országok együttes állásfoglalása. vannak, akik a biztonsági konferencia sikere előfeltételének azt tekintik, hogy legyen előrehaladás a nyugat-berlini megbeszélésben, a helsinki, illetve bécsi stratégiai atomfegyver-tárgyaláson, a lengyel-nyugatnémet, az nek-rész megbeszélésen, mi természetesen tudjuk, hogy ezen a téren a megbeszélések bármilyen szerény előrehaladása is segít az európai konferencia összehívásában és eredményességében, viszont emel fontosabb, hogy az európai konferencia már annyira elő van készítve, hogy kudarcot nem vallhat, megtartása viszont új lendületet adna mindazoknak a kérdéseknek, amelyekben az előrehaladást egyesek a konferencia összehívása előfeltételének szeretnék tekinteni. mi már ma is készek vagyunk a konferenciára, megtartása természetesen ennek ellenére akkor lehetséges, amikor a többi érdekelt ország is felkészültnek érzi magát, a felkészültség tudatának fokozása jelenti ma az európai diplomácia legsürgetőbb feladatát a kelet-nyugati tárgyalások során.

az európai biztonsági konferencia és az európai biztonsági rendszer kidolgozása egymással egybetartozó, de ugyanakkor egymástól különálló ügy. minden jel azt mutatja ugyan, hogy az európai biztonsági konferencia megtartását már semmiféle erő nem tudja megakadályozni, de ha mégis ez történne, akkor is feladatuk lenne az európai országoknak, hogy új módokon keressék az európai biztonság megmentését, az európai biztonsági konferencia - a jelenlegi európai viszonyok között - a mainál biztonságosabb európai biztonsági rendszer megteremtésének legfontosabb eszköze, a mi számunkra az európai biztonsági konferencia nem végső, hanem fontos alkalom a cél elérésére, a mi számunkra a biztonsági konferencia nem propaganda-kérdés; általa lényegre törekszünk, az európai népek békéjének és biztonságának megerősítésére, s ezen keresztül a világ más tájain az izzó harcok oltására.

/folyt.köv./

16.15/e

Mf 1630

- 43 -

bkk. 2. /megnyílt az országgyűlés...9.folyt./e

annak ellenére, hogy az európai biztonsági konferencia egybehívását már évek óta az európai szocialista országok kezdeményezték, szociálisan ez nem presztizs-kérdés. minden új kezdeményezést, minden új javaslatot hűvözzük, akár ilyen területekről - kormányoktól, társadalmi szervezetektől, egyeztetőktől, nyugat-berlinterületől, az élet bár ilyen területéről - jönnek, ennek következtében mi is tekitünk minden új kezdeményezést, mint amelyet gondosan tanulmányozni kell és amennyiben előbbre viszi a konferenciát és a biztonsági ügyét, akkor támogatjuk azt. mi úgy tekitünk a finnországi konferencia kezdeményezésére, amellyel helysínkit felhívunk a konferencia színhelyül, mint a szocialista országok budapesti felhívásait. hisz nyilvánosan független kezdeményezésre, finnországi kormánytól is elismerés vezetett, hogy a biztonsági konferencia gondolatát érlelték mind a vaski szerződés, mind a nato tagállamok körében, mind a semleges európai országoknál. és ezért a finnországi konferencia színhelyül. a finnországi kormánytól is elismerés vezetett, hogy a biztonsági konferencia gondolatát érlelték mind a vaski szerződés, mind a nato tagállamok körében, mind a semleges európai országoknál. és ezért a finnországi konferencia színhelyül.

szívesen üdvözlöttük tehát a finn kormány kezdeményezését. kékken elnök budapesti látogatása a két baráti ország és a rokonság hagyományos tiszteletében élve a kapcsolatainak ápolásán felül azt is segítette, hogy az európai biztonsági konferenciában fokozzuk együttműködésünket. az a valószínű, hogy még ebben az évben eljegy tesz fock elvtárs a finnországi meghívásnak, loson- czi elvtárs pedig a jövő évben látogat finnországba. ezek a látogatások, a két ország kapcsolatainak további ápolása mellett, az európai béke és biztonság megszilárdítását is szolgálják.

ha finnországon túl más európai ország - akár nato-ország, akár el nem kötelezett, így például svájc vagy ausztria, ahol a semlagességből eredően különleges nemzetközi felelősség adódik - új javaslatokat tesz az európai biztonság előremozdítására, akkor mi az ilyen javaslatokat szívesen fogadjuk, tanulmányozzuk, s ha célravezetőek, azokat támogatjuk is.

/folyt.köv./

NA 1640

-44.-

bkk. 2. /megnyílt az országgyűlés...10.folyt./e

mi az európai biztonsági konferencia összehívását nem köthetjük előfeltételekhez, sőt meggyőződésünk, hogy az sem helyes, ha mások ilyen előfeltételeket szabnak, vagy akarnának szabni.

az európai biztonság megszilárdításának azonban van előfeltétele, a konferenciának nincsenek, de a biztonság megteremtésének vannak.

igazi és teljes biztonság nincs Európában, amíg:

- 1./ teljes nemzetközi elismerést nem nyernek Lengyelország mai határai;
- 2./ a két németország tényét és létét mind de facto, mind de jure minden európai ország el nem ismeri;
- 3./ a nyugat-berlinre vonatkozó nemzetközi megállapodásokat minden illetékes tiszteletben nem tartja;
- 4./ a müncheni egyezményt minden érdekelt ország nemcsak törvénytelennek, hanem kezdettől fogva érvénytelennek nem nyilvánítja.

ezek nem az európai biztonsági konferenciának, hanem az európai biztonság kibontakozásának az előfeltételei.

a német demokratikus köztársaságban folytatott tárgyalásaink, a varsói szerződés tagállamainak értekezletei, a német demokratikus köztársasághoz fűződő baráti és szövetségi kapcsolataink alapján - figyelembe véve a német szövetségi köztársaság képviselőivel is folytatott tárgyalásainkat - nem tekintjük aaptalannak azt a reményt, hogy a szovjetunió és az nszk, a lengyel népköztársaság és az nszk, a német demokratikus köztársaság és az nszk között folyó eszmecsere komoly tárgyalásokhoz vezethet, a két németország egymáshoz való viszonyának rendezése egyszerre szolgálja európa népeit s a német nép érdekeit. az előző nyugatnémet kormányok szétlalomharca növelte a háborús veszélyeket Európában és mélyítette a német nép kettészakítotttságát. ha az új nyugatnémet kormány Willy Brandt kancellár vezetésével nem él a mostani tárgyalások adta lehetőséggel, akkor hosszú időre megpecsételi a német nép többfelé szakítotttságát.

az európai problémák természetesen nem függetlenek a világ más tájainak problémáitól. sőt, azok közül nem egy - izzási hőfoka miatt - nagyobb mértékben hat az általános nemzetközi viszonyokra, mint az európai viszonyok alakulása. sőt - ami még ennél is fontosabb - azoknak a más világtájoknak a válságai lassíthatják, gátolhatják, sőt lényegében lehetetlenné tehetik az európai kérdésekben való előrehaladást.

/folyt.köv./

16.37/e

- 45 -

NA 1650

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...11.folyt./e

Ilyen probléma a háború vietnámban. 1954-ben franciaország akkori kormánya megértette a helyzetet, és tudta önmaga akkori, vélt presztízst győzni, s vissza tudott vonulni, annak ellenére, hogy akkor az egyesült államoktól biztatást kapott a gyarmati háború folytatására. franciaország akkor meg tudott szabadulni a gyarmati háború gyalázatától és ma délkelet-ázsia közvéleménye előtt az egyik legnépszerűbb ország. az amerikai egyesült államok kormányzatai, miután nem tudták másokat maguk helyett harcba küldeni, beléptek a vietnámi háborúba. mi kezdettől fogva elítéltük az amerikai agressziót. a háború vietnamizálását célzó új kísérletet egyrészt az egyesült államok érdekei szempontjából értelmetlennek, eleve sikertelennek kell tekinteni, másrészt a kísérlet nemcsak a vietnámi nép, hanem az egész nemzetközi élet ellen irányuló merényletnek minősül. az egyesült államok előtt ma már világos, hogy vietnámban közvetlen katonai győzelmet nem arathat. arra törekszik, hogy a saigoni bábkormányt mentse át új korszak számára. ma a harc a saigoni bábkormány léte körül folyik. emiatt vérzik a vietnámi nép legjava, az egyesült államok fiai ezért áldozzák életüket. amint a vdk elleni bombázások beszüntetése elősegítette a tárgyalások elkezdését párizsban, éppen úgy a saigoni rezsim elejtése, a saigoni rezsim lemondása elősegítette a tárgyalások érdemlegessé válását és a politikai megoldást az 1954. évi genfi megállapodások értelmében. és megszűnnék az a helyzet, hogy egy délkelet-ázsiai bábregsim miatt az egész nemzetközi helyzet állandó válságban van. ma már laosz területén is kiéleződtek a harcok. ha az egyesült államok halogatja a vietnámi kérdés békés rendezését és ha új területeken kezdi meg beavatkozása fokozását - ellentétben az 1954. és 1962. évi genfi megállapodásokkal -, akkor délkelet-áziából kiszámíthatatlan veszélyek fenyegetik a világot.

a másik fő veszélyzóna: - amely a világ minden más részén érzeti a hatását, nehezíti a megoldást: a közel-kelet.

v izrael, agresszióinak eddigi sorozatát, az utóbbi időben újabb agressziókkal tetézi. országgyűlésünk külügyi bizottsága az izraeli provokációk legutóbbi fokozódása idején állásfoglalásában a következőket mondta: „izrael kormánya rendkívül súlyos felelősséget vállalt magára agresszív tetteivel, azzal, hogy a béke és biztonság általános érdekeit aláveti expanziós törekvéseinek és újabb háború veszélyét idézi fel a közel-keleti térségben,„

/folyt.köv./
16.45/e

- 46 -

NA 1710

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...12.folyt./e

amíg izrael kormánya a kényes tények kényszerítő hatása alatt tudomásul nem veszi, hogy - az egyesült államok magatartásának megváltozásával - nincs egyetlen nagyhatalom sem, amely provokációját támogatná, vagy újabb agressziói következményei ellen védelemben részesítené, addig izrael kormánya folytatni fogja mostani kalandor politikáját. az a legbiztosabb, hogy növekszik az együttműködési készség a nemzetközi élet terén izrael meggyőzésére, a biztonsági tervács 1967. évi november 22-i határozata szellemében kell megoldást találni. biztosak vagyunk abban, hogy ha sikerül kidolgozni a módokat az izraeli csapatok kivonására a megszállt területekről, akkor - a reálisan elfogadható kivonulás módjainak realizálása után - sikerül megtalálni a többi probléma tárgyalásos megoldását.

külpolitikánkat a varsói szerződés és a kgst keretein belül, közvetlen szomszédainkkal, a harmadik világ országaival és a fejlett nyugati országokkal a magyar nép alapvető érdekei, s a nemzetközi béke és biztonság történelmi követelményei határozzák meg.

tekintettel arra, hogy a viszonylagos enyhülés és a tárgyalások mai időszakát a termionukleáris háború és az imperialista támadások állandó veszélyei alatt éljük, mi bel- és külpolitikai téren ebben az összefüggésben a következőket látjuk feladatunknak:

fontosnak tartjuk a varsói szerződés hatékonyságának fokozását, annak ellenére, hogy javaslatokat tettünk az európai skatonai szervezetek feloldására és új biztonsági rendszer megteremtésére.

a magyar népköztársaság nemzeti és nemzetközi érdekeit szem előtt tartva, következetesen képviseljük azt az elvet, hogy amíg az imperialisták támadó jellegű katonai tömbjei az általános és teljes leszerelésre vezető úton el nem indulnak, országunk védelmi képességének állandó növelése, a varsói szerződés katonai szervezetének fenntartása és erősítése nemcsak a magyar népköztársaság, hanem az emberiség egyetemes érdeke is. ez a szervezet döntő tényező volt a harmadik világháború elhárításában mind a mai napig, s továbbra is döntő tényező lesz a háború veszély csökkentésében, a nemze

közi politikai megoldások keresésében.

ennek megfelelően néphadseregünket fejlesztjük, korszerűsítjük, szervezetét modernizáljuk, a fegyvernemeket a mai haditechnikai viszonyoknak megfelelővé tesszük és haderőnket a korszerű követelményeknek megfelelően arányosítjuk. néphadseregünk fejlesztése a jelenlegi nemzetközi viszonyok között az európai béke és biztonság ügyét szolgálja, szoros összefüggésben a varsói szerződés többi tagállamának összehangolt tevékenységével.

/folyt.köv./
16.53/e

- 47 -

NA 1715

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...13.folyt./e

szükséges a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa tevékenységének eredményesebbé tétele is, a szocialista országok gazdasági együttműködésének általános fejlesztésével együtt. - ezzel az összeurópai gazdasági együttműködés feltételeit is munkáljuk.

péter jános ezután utalt arra, hogy kutatjuk az ázsiai, afrikai, latin-amerikai országokkal való gazdasági, politikai és kulturális együttműködés lehetőségeit is. így került sor nyere elnök magyarországi útjára és losonczi elvtárs több külföldi útjára. ebben az évben is hasonló szintű látogatások szervezésével foglalkozunk, különös gondot fordítva latin-amerikára és kelet-afrikára.

a kelet-európai szocialista országokhoz fűződő kapcsolataink nagyarányú fejlődése mellett nagy érdeklődéssel tekintünk a nyugat-európai országokhoz fűződő kapcsolatainkra.

az olasz külügyminiszter magyarországi látogatását csak az ottani kormányválság halasztotta későbbre. ausztriában új összetételű kormány várható, de ez a változás - amely természetesen ausztria belügye - nem zavarhat bennünket abban, hogy amire törekedünk és aminek osztrák hivatalos részről eddig pozitív visszhangja volt, azt az új összetételű osztrák kormánnyal megvalósítani igyekezzünk. vagyis azt, hogy a duna-völgye két különböző rendszerű és a történelem számtalan szálával egymáshoz kötött, a helyi viszonyok miatt egymásra utalt szomszédos ország a békés egymás mellett élés, együttműködés példáját mutassa az európai béke és biztonság ügyének javára.

a miniszterelnöki beszámoló megmutatta, hogy milyen belpolitikai feladatokon dolgozunk. ezek megvalósulása egyszerre szolgálja a magyar nép javát és a népek általános felemelkedésének, békéjének és biztonságának ügyét. kormányunk külpolitikája pedig arra irányul, hogy a nemzetközi együttműködés fokozásával, a nemzetközi kölcsönös megértés mélyítésével minél kedvezőbb feltételeket teremtsünk a szocialista magyarország számára -, mondotta befejezésül a külügyminiszter.

/folyt.köv./
16.58/e

- 48 -

NA 17 25

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés...14.folyt./-szb

ebédszünet következett, majd kállai gyula elnöklé-
tével folytatódott az ülés.

oláh györgy, /heves megye 2-es választókerület/ a me-

gyei pártbizottság első titkára rámutaott, hogy az alsóbb állami szervezetekben és az üzemekben is tovább kell javítani a vezetés színvonalát. tapasztalataik szerint egyes hatóságok, minisztériumok munkája bizonyos rész kérdésekben nem mindig tükrözi a kormány céljait, törekvéseit. előfordul, hogy miniszteri végrehajtási rendeletek nem fejezik ki pontosan a magasabb szintű jogszabályok céljait, a végrehajtás során gyakoriak a félreértések, sőt előfordul jogszabálysértés is. arra is felhívta a figyelmet, hogy a végrehajtási rendeletek kiadása gyakran túlzottan elhúzódik, ami bonyodalmakhoz vezet.

a iv. ötéves terv előkészületeiről szólva hangsúlyozta, hogy a tárcák, az ágazatok elképzeléseit kellő időben össze kell hangolni a megyék elgondolásaival, lehetőségeivel. egyébként is szükséges a helyi lehetőségek jobb kihasználása. elmondotta, hogy heves megyében megvizsgálták azoknak a gyáregységeknek, telepeknek a helyzetét, amelyek valamely budapesti nagyvállalathoz tartoznak. a felmérés tapasztalatai nem kedvezőek. a gyáregységek többségében túlzottak a kötöttségek, általában a nagyvállalati központi tervutasítások alapján dolgoznak, sőt a téglagyárak számára azt is előírják, hogy naponta miből mennyit gyártsanak. nem ~~szükséges engedélyt~~, lehetőséget arra hogy esetleges átmeneti szabad kapacitásukat be-
látásuk szerint lekössék. mivel a mechanizmus elvei ezekben a gyáregységekben nem, vagy alig érvényesülnek, a gyáregységek vezetői a piaci igényeket is alig ismerik, ami egymagában is akadály a kezdeményező készség kibontakozásának. néhány gyáregység példája azt igazolja, hogy e leányvállalatoknál is lehetséges, sőt szükséges a nagyobb önállóság. a képviselő az egyesült izzó gyöngyösi gyáregységet említette, ahol a nagyobb önállóság lehetőségeivel élve jelentős gazdasági eredményeket értek el
a kormány elnökének beszámolóját elfogadta.

/folyt.köv./

17.08/szb

.49.

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés... 15. folyt./-szb

dr. ortutay gyula egyetemi tanár, bács megye 14. választó-

kerületének képviselője a közoktatásügy 1945 után létrehozott fundamentumáról, az általános iskoláról beszélt. helyesnek bizonyultak az elmúlt negyedszázadban azok az elvek, amelyek alapján megteremtettük a kötelező nyolcosztályos iskolai képzést: valóban egységes művelődési alapot, közös műveltségi anyanyelvet teremtett, emelte az egész nemzet művelődési színvonalát és megadja a feltételt ahhoz, hogy a munkásosztály és a parasztság soraiból is egyenlő esélyekkel induljanak a fiatalok az iskolarendszer legfelső fokaira is.

a képviselő felhívta azonban a figyelmet arra, hogy az általános iskolák - és e tanintézetekben folyó képzés - fejlődési útjeme elmarad a kívánatos mértéktől, a szocialista társadalom igényeitől. megemlítette, hogy míg a budapesti i. kerületben az általános iskolát minden iskolaköteles elvégzi és a gyerekek 99,1 százaléka tanul tovább; az ország egyik legnagyobb megyéjében, bácsban, az általános iskola elvégzőinek 80 százaléka fizikai dolgozók gyermeke és közülük csak 24 százalék jelentkezett középiskolába. ugyanakkor a középiskolákból Lemorzsolódók 60 százaléka szintén a fizikai dolgozók gyermekei közül kerül ki. tapasztalati tény: a kimaradások oka nagyrészt az, hogy a vidéken tanulás sok esetben hiányos általános iskolai képzettséget eredményez, ez azután a középiskolában „versenyképtelenséghez”, „elkedvetlenedéshez”, végül kimaradáshoz vezet. nehezíti a helyzetet bács megyében, hogy az általános iskolai tanulók 45 százaléka városi - alsó- és felsőtagozatra - osztott, 25 százaléka községi osztott iskolába jár, 10 százalék viszont a községekben csak részben osztott, 20 százaléka pedig a külterületeken összevont tanulócsoporthoz tartozó iskolában tanul. a felsőtagozatos iskolák 66 százaléka részben osztott, vagy osztatlan iskola. a tanyákon a felsőtagozatos iskolák diákságának csak 24 százaléka részesül a korszerű, szakrendszerű oktatásban. súlyos gondot jelent, hogy - bár 1963 óta 14 általános iskolai diákokotthont építettek a megyében - még mindig körülbelül ötezer gyerek vár diákokotthoni elhelyezésre.

szóváltette a továbbiakban dr. ortutay gyula, hogy az iskolák taneszközökkel való ellátottsága tekintetében sok a kívánni való. az általános iskoláknál az ellátottság csak 50 százalékos, ami gátja az eredményes oktatásnak - falun, városban egyaránt.

a képviselő elfogadta a miniszterelnöki expozét, az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

17.15/szb

-50-

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés... 16. folyt./-szb

szabados ferenc, /komárom megye 9-es választókerület/ a

komáromi állami gazdaság igazgatója méltatta a mezőgazdaság utóbbi években elért kiváló eredményeit, majd a tennivalókról szólva hangsúlyozta, hogy az állati termékek, főleg a hústermelés növelése nagy erőfeszítéseket követel. ennek fontosságát felismerték komárom megye vezetői és mezőgazdasági szakemberei is és már évekkel ezelőtt nagyarányú fejlesztésközpont programot dolgoztak ki. a bábolnai állami gazdaság a sertéshústermelés növelését tekintve egyik főfeladatának a tarjáni állami gazdaságban áttértek a nagyüzemi nyulhústermelésre, a környei állami gazdaságban modern technológiai telep létesült, a komáromi állami gazdaság pedig ebben az évben modern technológiával működő marhahizaló telepet épít. mindezek eredményeként a negyedik ötéves terv végére a megye 50 százalékkal több húst ad az országnak.

elmondta, hogy a hústermelést változatlanul a korszerűen felszerelt mezőgazdasági nagyüzemekre kell alapozni, ugyanakkor nem hanyagolható el a háztáji gazdaságok áruterelési lehetőségei, az ott rendelkezésre álló munkaerő- és egyéb kapacitás sem. a háztáji állattartás előmozdítására a szocialista nagyüzemek vállalhatnak - az alapanyagellátáson kívül - a szaktanácsadást és az értékesítési feladatokat is.

a képviselő megfontolásra javasolta, hogy a kocsulós hiányát az állami gazdaságok hálótelepeiről kiválasztott állománnyal pótolják. ez ugyan átmenetileg valamelyes csökkentené a hústermelést, de egy-két év múlva jónéhányezer vagon többletet eredményezne. indokolt lenne továbbá, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek a huszfeldolgozó részlegek és a hozzájuk kapcsolódó bolthálózat létesítéséhez ugyanolyan támogatást kapjanak, mint az egyéb építkezésekhez. ez javítaná a helyi lakosság ellátását, a nagyipar pedig mentesülne a számára kevésbé kifizetődő feladattól.

a miniszterelnök expozéját elfogadta.

/folyt.köv./

17.20/szb

-51-

NA 2015

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés... 17. fooyt./-szb

Kovács éva, /budaest 12. választókerület/ a kossuth zsuzsa

Lánygimnázium igazgatója felszólalásában az oktatási reform tapasztalatait elemezte. elmondotta, hogy a reform által biztosított lehetőségek a gyakorlatban nem érvényesültek kellőképpen egyebek közt azért, mert a pedagógusokat a változásokra nem készítették fel idejében. nem volt lehetőségük a megújított tantervek és a tankönyvek áttanulmányozására. sokszor a tanár és a tanuló egyidőben kapta kézhez az új tankönyveket. a gimnáziumok pedagógusainak a tantervet és az anyagot négy évre előre kellett volna megismerniük, de erre sem volt lehetőség.

a nevelőmunka feltételei sem javultak, sőt esetenként rosszabbodtak - mondotta az igazgató. megnőtt az óraszám és az osztálylétszám, ami nehezen egyeztethető össze a reform által megkívánt színvonalasabb pedagógiai munkával. az iskolák technikai felszerelése sem gyarapodott kellőképpen. a tantestületen belül az igényeknek jobban megfelelő munkamegosztásra van szükség. egyre inkább előtérbe kerül például az iskolapszichológusok és az oktatási intézmény kulturális életét irányító népművelő alkalmazása.

a képviselő szerint a közvélemény túlságosan egyoldalúan informálódott az oktatási reformmal kapcsolatos lehetőségekről; a szülők például nem-igen hallottak a nehézségekről. emiatt alakult ki az a helytelen szemlélet, hogy adva van egy jó reform, de az iskolák mégsem érik el a kívánt eredményt. az eddiginél jobban tudatosítani kell a szülőkkel, pedagógusokkal, diákokkal egyaránt, hogy az oktatási reform egyik napról a másikra nem hoz döntő fordulatot, az intézkedések csak a feltételek fokozatos megvalósítása után éreztetik majd jótékony hatásukat.

a képviselő megemlítette, hogy a szakközépiskolák tanterve, tananyaga a tapasztalatok szerint túlméretezett és túlságosan nagy követelményeket támaszt a diákokkal szemben.

a képviselő ezután a munkás-paraszt fiatalok továbbtanulásáról szólt. megemlítette, hogy például az v. kerületben számos vidéki diákot lehetne tanítani - az iskolákban lenne számukra hely - de nincsen iskolai kollégium. arra lenne szükség, hogy a diákokat a fővárosi iskolákba irányító megyék közös anyagi hozzájárulással kollégiumot építsenek, ahol elhelyezhetnék a gimnazistákat.

a miniszterelnök expozéját elfogadta.

/folyt.köv./

17.27/szb

KF 17⁰⁰

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés... 18. folyt./-szb

Gombaszögi Jenő tsz-elnök, /somogy megye 12-es választókerület/ elmondotta, hogy bár a megye mezőgazdasága tavaly 6-6,5

százalékkal növelte teljesítményét, az állattenyésztés továbbra sem alakult kielégítően. csökkent a közös gazdaságok szarvasmarha állománya, pedig e megyében nagy hagyományai vannak a tenyésztésnek, s a rétek, legelők is alkalmasak az eddiginél több szarvasmarha felnevelésére. helyes, hogy felemelték a szarvasmarhák felvásárlási árát, s mint mondotta, számítani lehet arra, hogy a fokozott anyagi ösztönzés fellendíti a közös gazdaságokban is az állattenyésztést. több segítséget sürgetett azonban azokhoz a beruházásokhoz, amelyek feltétlenül szükségesek az állattenyésztés fokozásához.

a mezőgazdaság gépesítésével foglalkozva elmondotta, hogy a megyében az egy hold szántóterületre jutó erőgépek száma az utóbbi években nem nőtt, hanem csökkent, és a meglévő gépek jelentős része elavult. a megyei tsz-ek erőgépeinek 52 százaléka öt évnél idősebb, tehát sürgős cserére, s a gépek állományának bővítésére van szükség. a gabonavetés és betakarítás gépesítésében viszonylag jó a helyzet, viszont kevés a kapások betakarítására alkalmas gép, nincs elég betakarító gépsor, talajművelő eszköz. a mezőgazdasági gépek kínálata meglehetősen szegényes, ezért a képviselő sürgette a hazai gyártás és egyben az import fokozását is. ugyanakkor kérte, hogy a gépesítés gyorsítására a termelőszövetkezetek három-négy éves hitelekkel kaphassanak. hangsúlyozta, hogy a munka gépesítésére fordított beruházások térülnek vissza a leggyorsabban, ezért erre a célra az eddiginél nagyobb anyagi erőket célszerű összpontosítani.

/folyt.köv./

17.32/szöm

KF 17⁰⁰

parlament

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés... 19. fooyt./-szb

kemenzész sándorné /bp. 54. vk./, a lőrinci fonógyár szo-

cialista brigádvezetője egyebek között a textilipar gondjairól szólt, elmondotta: az elmúlt esztendőben a belkereskedelem olyan keveset rendelt a termelő vállalatoktól, hogy azok - a folyamatos termelés érdekében - kénytelenek voltak exportszállítási lehetőségeket felkutatni, a belkereskedelem illetékesei aztán az év második felében rendeléseket határoztak el a textilipart, megnőtt a belföldi kereslet, s ezt csupán az exportkötélezettségek terhére tudták kielégíteni, a képviselő felhívta a figyelmet: ez a kapkodás, tervszerűtlenség erősen rontja a textilipar nemzetközi piacokon már kivívott tekintélyét.

az iparág termékei - akár külföldön, akár belföldön - csak akkor lesznek igazán versenyképesek, ha mielőbb sor kerül a ruházati ipar alapos rekonstrukciójára, a már-már krónikussá váló munkaerő-gondoknál is csak termelékeny, korszerű, automatizált gépekkel lehet enyhíteni, ehhez azonban nem elegendő az egy-egy vállalatnál képződő fejlesztési alap, javasolata: a nyolcadik ötéves terv összeállításánál mérjék föl a ruházati ipar gép- és anyagellátásának fejlesztési lehetőségeit.

a termelő vállalatok és a kereskedelem kapcsolatáról szólva a képviselő kiemelte: a legkisebb zökkenő is egész iparágak jövedelmezőségét veszélyeztetheti, példaként elmondotta, hogy üzemében az elmúlt esztendőben 1200 tonna olyan fonalat gyártottak, amelyet az átvevő gyárak azért nem tudtak kifizetni, mert megrendelés híján képtelenek voltak továbbadni, kérte: az illetékesek fordítsanak nagyobb gondot az ipar és a kereskedelem összehangoltabb kontaktusának megteremtésére.

/folyt.köv./

17.40/szb

-54-

M 18²⁰

parlament

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...20.folyt./e

javítások a mai bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés.../ számú hírlapokra.

a 3. folytatás második bekezdése hatodik sorától a szöveg helyesen: ...a külügyminisztériumban folytattunk tárgyalásokat wischniewski-vel, a német szociáldemokrata párt országos ügyvezetőjével, aki nem hivatalos...

az 5. folytatás második bekezdése második sorától a szöveg helyesen: ...budapesti felhívást - úgy tűnhetik föl, mintha má az európai viszonyok, a különböző katonai szövetségi rendszerek „befagyasztására”, törekednénk. holott a varsói szerződés tagállamainak...

a 7. folytatás első bekezdése első sorában a név helyesen: nguyen thi binh asszony.

a 2. bekezdés első sorában a név és a funkció helyesen: Le than nghi elvtárs, a vietnami dolgozók pártja politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes.

a 11. folytatás első bekezdése hetedik sorában a szöveg helyesen: ...előtt az egyik legnépszerűbb e u r ó p a i ország. az amerikai egyesült...

a 12. folytatás első bekezdése hetedik, nyolcadik sorában a szöveg helyesen:

...a nemzetközi élet terén izrael meggyőzésére, hogy a biztonsági tanács 1967. évi november 22-1...

/folyt.köv./

- 55 -

M

parlament

bkk 2. /megnyílt az országgyűlés... 21. folyt./-szb

szünet után dr. Barasztóczy Miklós elnökölt.

varga zsigmond általános iskolai igazgatóhelyettes /békés

megye 11. választókerület! a viharsarok helyzetét ismertette, a gondokról szólva megemlítette, hogy békés megyében a lakások minősége lényegesen rosszabb az országos átlagnál; a vályogból és sárból készült családi otthonok aránya 60 százalék, a lakásépítkezés ütemének meggyorsítása annál inkább sürgetendő, mert a békés megye városait és községeit kiterjedt tanyavidék veszi körül, s az ott élők beköltözése a települések központjaiban szintén növeli a lakásgondokat.

a megyére jellemző elsősorban építkezések hátráltatják a közművesítést és az egyéb fejlesztést is. például a lakásoknak csak 6,2 százaléka kap hálózati vizet, ugyanakkor az országos átlag ennek mintegy háromszorosa, a környék egyik legnagyobb kincse a földgáz, a hálózat kiépítetlensége miatt azonban a családoknak csak három százaléka juthat hozzá, az említett problémák megoldásához a megye az eddiginél jelentősebb állami támogatást kér.

a helyi oktatásügy - különösen az alsó és középfokú tanintézetek hálózata - szintén jelentős segítségre szorul.

a minisztertanács elnökének beszámolóját elfogadta.

/folyt.köv./

-56-

18.15/szb

NA 1910

parlament

bkk 2. /megnyílt az országgyűlés... 22. folyt./-szb

Listár sándor /fejér megye 7. számú választókerület/ a duna-

újvárosi járási tanács vb. elnöke a falusi lakosságot ellátó általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek működését elmezte. a szövetkezetek az üzletek, boltok és a raktárak jórészt korszerűsítették, ellen ellenére sok még a gond, a boltok egy része például magántulajdonban levő házakban van, ezeket nagyon körülményes rendbehozni. az áruellátást nehezíti, hogy az újabb településeken hiányoznak a mindennapi fogyasztási cikkek árusító üzletek, a lakosságnak sokszor nagy távolságból kell beszereznie a különböző árucikkakat. a nagyobb községekben új áruházakra lenne szükség, a beruházásokhoz azonban - mint a képviselő rámutatott - a szövetkezeteknek nincs elegendő pénzüik. javaslata, hogy az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetektől az álló és forgóeszközök után képződő eszközlekötési járulékot szentul ne vonják el. hagyják a szövetkezetnél azzal, hogy ezeket az összegeket meghatározott beruházásokra, például hálózatfejlesztésre lehet csak felhasználni.

felhívta a figyelmet arra: a falusi áruellátás folyamatosságát akadályozza, hogy a nagykereskedelmi vállalatok a kisebb tételek szövetkezeti árumegrendeléseket nem minden esetben elégítik ki. a szövetkezeti anyagbeszerzés az egyéb szektorokhoz képest - a képviselő véleménye szerint - hátrányos helyzetben van. a szövetkezetek megyei szövetségei ezért többfelé már külön érdekképviselőket - árubeszerző szervezetet - hoztak létre. gyökeres fordulat azonban csak úgy képzelhető el, ha a megrendeléseknél a hátrányos megkülönböztetéseket egyszer és mindenkorra megszüntetik.

a továbbiakban a mezőgazdaság gépesítéséről és a géppark rész-ellátásról fejtette ki véleményét, mint mondotta, a jelenlegi géppark túlságosan kicsi, részben emiatt nem lehet csökkenteni a termelési költségeket és az időszerű mezőgazdasági munkák is túlságosan elhúzódnak. a gazdaságok kevés traktort vásároltak ahhoz, hogy pótolni tudják az elhasznált régiakat. a képviselő javasolta a kormánynak, hogy ismét tekintse át a magyar mezőgazdasági gép- és alkatrészgyártást, és ezzel együtt a gép- és alkatrészpiacot.

az előterjesztett kormánybeszámolót elfogadta.

/folyt.köv./

18.22/szb

-57-

NA 1915

parlament

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés... 23. folyt./-szb

nieszner ferenc, a csongrád megyei 1-es számú választókerület

képviselője, tsz-elnök a megye mezőgazdasági szakszervezetek vezetőinek problémáiról beszélt. elmondta, hogy a szakszervezetek tagsága rövidesen kibregszik. a szakszervezetekbe ugyanis általában a családfelek léptek be annakidején, a családtagok általában az iparban helyezkedtek el, és nem is kívánnak visszatérni a mezőgazdaságba. a kiöregedett tsz-tagok földjüket a közösbe kívánják adni, a szakszervezetek azonban a közös művelést munkaerőhiány miatt csak akkor vállalják, ha a tag továbbra is közreműködik a föld megművelésében. mivel az idős szakszervezeti tagok egyre többnyire képtelenek, az a veszély fenyeget, hogy a földterületek egy része megművelésen marad. a munkaerőhiányt abban az esetben lehetne hatékonyan enyhíteni, ha jogszabályilag rendeznék a szakszervezeti tagok, s ezzel vonzóbbá tennék a szakszervezeteket. a képviselő megalapozottnak tartja a tagoknak azt a kérését, hogy ugyanolyan nyugdíjat, öregségi és munkaképtelenségi járadékot kaphassanak, mint a termelőszervezeti tagok. *Társadalmi problémáit*

a képviselő szólt a megye vízgazdálkodásának problémáiról is. a csapadékhiány, illetve időnként ennek ellentéte, a belvizek nagy károkat okoz. a kiskörénél épülő tiszai vízilépcső javít a helyzetet, de ez csak átmeneti megoldást jelent. feltétlenül szükséges, hogy a csongrád térségébe tervezett tiszai vízilépcső és víztároló is mielőbb megvalósuljon. a képviselő szorgalmazta az arad-csanádi öntözőrendszer megépítését is, amely a makói körzetben 23 000 katasztrális hold öntözését teszi lehetővé.

a belvizek néhány évvel ezelőtt még 390 000 holdat veszélyeztettek a megyében. 1969 végéig 190 000 holdat mentesítettek, a belvízkár azonban továbbra is igen nagy. 1969 nyarán 5 000 holdon pusztította el a termést a belvíz, jelenleg 55 000 hold van víz alatt. a képviselő helyesli, hogy a megyében fokozatosan kiépítik a vízgyűjtő műveket és az üzemi csatornákat. javasolja azonban, hogy a főművekkel együtt a vízelvezetés és az öntözés egyéb műszaki feltételeit is teremtsék meg. indítványozta, hogy a leginkább veszélyeztetett tsz-ekben haladéktalanul kezdjék meg a belvízrendezést. kérte a kormányt: vizsgálja felül azokat az összegeket, amelyeket a megyének vízrendezésre juttatnak, s a már megszabott kereten felül dotáció formájában 32 millió forintot biztosítson rendelkezésre. azt is javasolta, hogy a későbbi időszakokra tervezett két állami vízgyűjtő főmű építését hozzák előre a negyedik ötéves terv időszakára.

/folyt.köv./

18.25/szb

-58-

AA-19 20

parlament

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...24.folyt./e

zámbo józsef /győr-sopron megye 9. választókerület/ a megyei pártbizottság titkára a gazdálkodásban még meglévő visszasságok felszámolásáért emel szót. mint mondta, gyakran tapasztalható, hogy az ország anyagi javával, pénzével felelőtlenül bánnak, súlyos milliók mennek veszendőbe gondatlanság, hanyagság miatt. gyakori, hogy nagy értékű beruházásokat nem megfelelően készítenek elő, s ezért a terveket - jelentős ráfizetésekkel - kivitelezés közben kell sorozatosan módosítani. előfordul, hogy drága pénzért vásárolnak meg kellően ki nem próbált berendezéseket, gépeket és felszereléseket. így történt ez a soproni öntőde beruházásánál is. a kezdés és a befejezés időpontját többször változtatták, s az eredetileg tervezett 157 millió helyett végül 301 millió forintba került a létesítmény.

a győri rába-híd építésénél már harmadik esetben fordult elő, hogy csak utólag, a híd teljes elkészítése után derültek ki az összehozgatás hibái. a lajta-híd és a kisbabód-bodorhely közötti rába-hídnál hasonló a hibák voltak és az illetékesek ebből mégsem tanultak. ezúttal 2 200 méternyi varratot kellett felbontani és újrahegeszteni. joggal merül fel a kérdés, hogy az anyag minőségének technológiai vizsgálatait miért nem végezték el korábban.

elmondta azt is, hogy a választók hívták fel a figyelmét: a kohászati alapanyagellátó vállalat hulladékgyűjtő telepein nagy mennyiségű, teljesen új csomagolási gépeket, alkatrészeket és szerszámokat tárolnak. a jelzések valódiságáról maga is meggyőződött. tavaly csupán a győri telepre több mint tíz vagon gépet, alkatrészt, szerszámot vittek, mert azokat az agrokör kisélejtezték. ezeknek a gépeknek egy részét indokoltan selejtezték ki, mert korszerűtlenek, nincs rájuk szükség, a kisélejteztett árunak körülbelül a fele azonban alkalmas arra, hogy alkatrészeit más berendezések kijavításához felhasználják. a hulladéktelepen bőven lehet találni például szk-3-as gabonakombájnhoz, zk-25-ös zetorszuper traktorhoz való alkatrészeket.

a képviselő a kormány beszámolóját elfogadta.

/folyt.köv./

18.35/e

- 59 -

AA-19 20

parlament

bkk. 2. /megnyilt az országgyűlés...25.folyt./e

csűrös jános /szabolcs-szatmár m. 12. v.k./, a vállalati rákóczi termelőszövetkezet elnöke egyebek között a téeszek gépellátásának gondjaival foglalkozott. elmondotta, hogy tapasztalataik szerint az agroker vállalatok még a legalapvetőbb igényeket sem tudják kielégíteni. az agroker szabolcs-szatmár megyei kirendeltségénél például a téesz-ek 1970-re 600 erőgépet igényeltek, ám a vállalat csupán 424 gép szállítására tett ígéretet. intő példa: gépek híján az esztendőben körülbelül 40 000 katasztrális holdon nem tudták elvégezni az őszi szántást, kevés a vetőgép is, noha azokra legkésőbb két-három hét múlva szükségük lesz a termelőszövetkezeteknek. nagy gond a meglévő gépek üzemeltetése is, mert már-már krónikussá vált az alkatrészhiány. /nem egy munkagép gyakran hónapokig vesztegel a műhelyekben, mert a gazdaságok képtelenek a szükséges alkatrészt megszerezni./

a képviselő a továbbiakban elmondotta, hogy a kereskedelmi vállalatok a gépellátási zavarokat az igények gyors növekedésével, a gépjavítási kedvezmények megszüntetésével magyarázzák. az érvelés elfogadhatatlan, mert a szakfolyóiratok cikkei már jó egy esztendője felhívták a figyelmet a mezőgazdasági gépvásárlások várható fokozódására. a kereskedelem tehát időben felkészülhetett volna a keresletnövekedés kielégítésére. aránytalanul magas a gépek ára is: szabolcs-szatmárban kiszámították, hogy a cukorrépa-kombájn és a burgonya-kombájn jóval többbe kerül, mint amennyit munkába állításukkal megtakarítanak.

a képviselő a kormánybeszámolót elfogadta.

/folyt.köv./

18.40/a

M 1930

- 60 -

parlament

bkk 2. /megnyilt az országgyűlés... 26. folyt./-szb

szervezőbizottságok figyelmébe!

a mai bkk 2. /megnyilt az országgyűlés.../ számú hírünk 5. folytatásának második bekezdése második sorától a szöveg helyesen: ... budapesti felhívást - úgy t ü n t e t i k fel, mintha mi az európai viszonyok...

a bkk 2. számú hírünk 23. folyt. 1. bek. 10. sorában helyesen:

...az idő szakszervezeti tagok....

ugyane folytatás 1. bek. 15. sorában helyesen:

... tennék a szakszervezeteket. a képviselő...

x x x

ezután az elnökölő beresztóczy miklós az ülést berekesztette. az országgyűlés csütörtök délelőtt 10 órakor a kormánybeszámoló feletti vitával folytatja munkáját. /mt1/

..-

18.48/szb

M 1935

-61-

bb 13. agroglóbusz
vizen uszó szivattyú
vid/ká/ny -cz

új termékekkel
kon - gyulai 2. vi
szlovákia és az
teres acélszerkeze

2

1-10

lap

expozícióra,

s 4.

külföldi piac-
országba, cseh-
Lit. a 100 köbmé-
1 üzemek, állat-
ságos vízellá-

1-
ak
-ye-
-
-r-
viz-

meg
izált,
enek
izá-

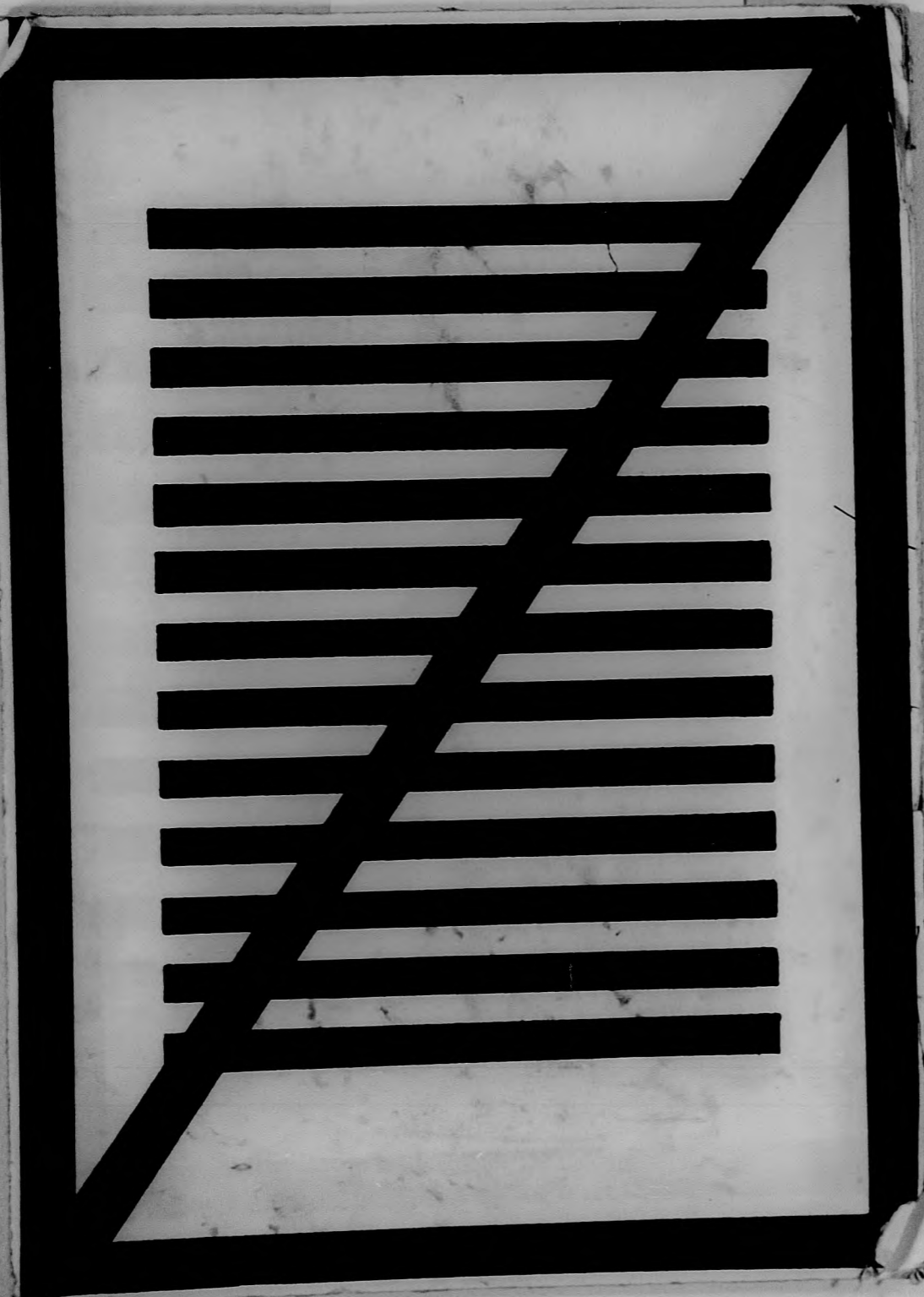
erek
öld-
tu-
kísér-
modell-
rások-
zés

utató
kiegér-
ri vál-
cmele-
ókkal
techni-

H.

1-10

lap

bb 13. agroglóbusz csehszlovák, lengyel és ndk exportra,
vizen uszó szivattyumü az elbára

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

Uj termékekkel jelentkeznek a hazai és a külföldi piacokon Gyulai 2. vízgépészeti vállalat. Lengyelországba, csehszlovákiaiba és az ndk-ba agroglóbuszokat szállít. a 100 köbméteres acélszerkezetű víztorony a mezőgazdasági üzemek, állattenyésztési majzorok, kisebb települések biztonságos vízellátását szolgálja.

sikeres gyártmányu a vizen uszó szivattyumü is, amely kiváló eredménnyel működik indiában, most vietnamba szállítottak három ilyen uszómuvet, ahol a nyáron gyulai szakemberek helyezik azokat üzembe. a legujabb uszó szivattyumüvet az elbára készítik. a másodpercenként kétezer liter vizet szolgáltató szivattyumüvet elektromos meghajtással üzemeltetik. hazai értékesítésre főként víztisztító berendezéseket, s különböző vízgépészeti tárgyakat gyártanak gyulán. /mti/

bb 14. automatizált cserépgyár épül egerben

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

heves megye legnagyobb cserépgyárának építését kezdték meg egerben, 57 millió forintos költséggel. a teljesen automatizált, alagutkemencés új üzemben évente 15 millió cserepet készítenek majd. a gyáron nem lesz kémény, a cserepek gáztüzelésű műszáritókban száradnak majd. /mti/

bb 15. üzemi kutatóbázis a tiszaföldvári Lenin tsz-ben

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

a korszerű növénytermesztési és állattenyésztési módszerek továbbfejlesztésére üzemi kutatóbázist alakított a tiszaföldvári Lenin termelőszövetkezet. a gazdaság szakemberei hat tudományos kutató intézet munkatársaival együtt folytatnak kísérleteket. a nagykunsági mezőgazdasági kísérleti intézet a modell-táblákon többirányu növénytermesztési, talajművelési eljárásokat próbál ki. az írepszemcsei tudományos kutatók az öntözés legoptimálisabb módszereire keresnek gyakorlati választ.

a gazdaság állattenyésztő telepén a gyógyszeripari kutató intézet és a chinoin gyógyszerárugyár vizsgálja a fehérjekiegészítő anyagok hatását a hizlatásra. a budapesti vegyipari vállalat a tsz sertésfarmján próbálja ki új termékét, a malacmelegítő paplant. a gazdaságban tevékenykedő tudományos kutatókkal a tsz tizenegy mezőgazdasági mérnöke és huszonnyolc szaktechnikus működik együtt. /mti/

8.43/ny 4c 900

-11-

bb 16. hazaérkezett a lipcsei vásáron járt magyar kormányküldöttség

t sz/se/ny -cz

1970. március 4.

a német demokratikus köztársaságból kedden a késő esti órákban hazaérkezett az a kormányküldöttség, amely kiss árpád miniszternek, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökének vezetésével résztvett a lipcsei vásár megnyitásán és megtekintette a vásár különböző kiállításait. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren Lázár György munkaügyi miniszter és Perczel László a külügyminisztérium főosztályvezetője fogadta. ott voltak a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői is. /mti/

bb 17. szociális otthon sikkasztó vezetői felett ítélték az orosházi járásbíró

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

a társadalmi tulajdont folytatólagosan károsító sikkasztás és csalás vádjával került az orosházi járásbíró elé a nagyszénási szociális otthon több vezetője. Luptovics János igazgató 900 forintot vett fel kiküldetés címen, s utólag a főkönyvelő és a gazdaságvezető tudtával fiktív bérszámlára írták az összeget.

vági István főkönyvelő a bérjegyzéken csaló, gondozási díjakból, nyugdíjakból összesen 27 ezer forintot vett fel. Károlyi László gazdaság vezető szintén több ezer forinttal károsította meg a társadalmi tulajdont. az ellenőrzés hiánya adott alkalmat Dénes Mihály kertésznek arra, hogy okiratot hamisítson.

az orosházi járásbíró vági István elsőrendű vádlottat két év és 2 hónapi börtönbüntetésre ítélte, elvonókurára és a kár megtérítésére kötelezte. Luptovics János igazgató nyolc havi, Károlyi László gazdaságvezető négyhavi börtönbüntetést kapott, Dénes Mihály kertészt ezer forint kártérítésre ítélték. az ítélet nem jogerős.

/mti/

-12-

11.00/ny 4c 11°

bb 18. hazánk első „bokonfurása”, az algyői olajmezőn

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

a szegedi szénhidrogén medencében befejeződött hazánk első, ugynevezett bokorfurása. ennek lényege az, hogy egy bokorban, vagyis egymástól nyolc méter távolságra jelölték ki a furáspontokat. az algyői 284, a 310 és a 311 számú pontokon 5 hónappal ezelőtt kezdték meg a víz visszanyomásra szolgáló termálkutak mélyítését. amikor az elsővel elkészültek, 8 méterre elmozgatták, tovább tolták az rd-23-as furótornyot anélkül, hogy szétbontották volna. ugyanígy látták hozzá a harmadik kut furásához is.

az új módszer előnye a gazdaságosság és az időnyerés. a hatalmas, 43 méter magas tornyot nem kell szétszedni, elszállítani, majd újból összeállítani. a 8 méter távolságra történt elmozgatáshoz nagy teljesítményű, 100 lóerős lánctalpas traktorokat vettek igénybe. a rendkívül mostoha időjárási viszonyok ellenére csaknem 3 héttel hamarabb készültek el a munkával, mintha a hagyományos furást alkalmazták volna. szerdán megkezdtek az egyenként 2000 méter mélységű kutak teljesítményének mérését. az új kutak rendeltetése, hogy az olajkitermelés közben csökkenő rétegenergiát víz visszanyomtatásával pótolják. /mti/

bb 19. kaposvárott tavasszal megkezdik az ifjúsági és uttörőpark építését

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

kaposvárott szerdán ankétot rendeztek az ifjúsági és uttörőpark építéséről. Balázs Nándor a városi kisz bizottság titkára bejelentette, hogy a negyedik ötéves tervben a város nyugati részében, az ugynevezett cseri parkban épül fel, mintegy 10 millió forintos költséggel és az ifjúság társadalmi munkájával, a gyermekparadicsom, a husz hektárnyi, fákkal övezett területen ötven személyes turistaház és 150 személyes kempinget létesítenek. kisvasút is lesz - egyelőre egy kilométer hosszúságban, amely alaguton halad majd át, az ehhez szükséges mozdonyt és kiskocsikat a komlói bánya ajándékozza a városnak. ezenkívül kresz-pálya, go-kart pálya épül és sok-sok játékot szerelnek fel. a terveket fiatal mérnökök, műszakiak készítik el társadalmi munkában. az építkezések tavasszal kezdődnek

/mti/

-13-

11.12/ny 4c 11°

bb 16. hazaérkezett a lipcsei vásáron járt magyar kormányküldöttség

t sz/se/ny -cz

1970. március 4.

a német demokratikus köztársaságból kedden a késő esti órákban hazaérkezett az a kormányküldöttség, amely kiss árpád miniszternek, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökének vezetésével résztvett a lipcsei vásár megnyitásán és megtekintette a vásár különböző kiállításait. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren lázár györgy munkaügyi miniszter és perczel lászló a külügyminisztérium főosztályvezetője fogadta. ott voltak a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői is. /mti/

-. -

bb 17. szociális otthon sikkasztó vezetői felett ítélték az orosházi járásbírósa

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

a társadalmi tulajdont folytatólagosan károsító sikkasztás és csalás vádjával került az orosházi járásbírósa elé a nagyszénási szociális otthon több vezetője. luptovics jános igazgató 900 forintot vett fel kiküldetés címen, s utólag a főkönyvelő és a gazdaságvezető tudtával fiktív bérszámlára írták az összeget.

vági istván főkönyvelő a bérjegyzéken csalt, gondozási díjakból, nyugdíjakból összesen 27 ezer forintot vett fel. károlyi lászló gazdaság vezető szintén több ezer forinttal károsította meg a társadalmi tulajdont. az ellenőrzés hiánya adott alkalmat dénes mihály kertésznek arra, hogy okiratot hamisítson.

az orosházi járásbírósa vági istván elsőrendű vádlottat két év és 2 hónapi börtönbüntetésre ítélte, elvonókurára és a kár megtérítésére kötelezte. luptovics jános igazgató nyolc havi, károlyi lászló gazdaság vezető négyhavi börtönbüntetést kapott, dénes mihály kertészt ezer forint kártérítésre ítélték. az ítélet nem jogerős.

/mti/

-. -

-12-

11.00/ny ke 11°

bb 18. hazánk első ,, bokorfurása,, az algyői olajmezőn
vid/ká/ny -cz 1970. március 4.

a szegedi szénhidrogén medencében befejeződött hazánk első, ugynevezett bokorfurása. ennek lényege az, hogy egy bokorban, vagyis egymástól nyolc méter távolságra jelölték ki a furáspontokat. az algyői 284, a 310 és a 311 számú pontokon 5 hónappal ezelőtt kezdték meg a víz visszanyomtatásra szolgáló termáلكutak mélyítését. amikor az elsővel elkészültek, 8 méterre elmozgatták, tovább tolták az rd-23-as furótornyot anélkül, hogy szétbontották volna. ugyanígy láttak hozzá a harmadik kut furásához is.

az új módszer előnye a gazdaságosság és az időnyerés. a hatalmas, 43 méter magas tornyot nem kell szétszedni, elszállítani, majd újból összeállítani. a 8 méter távolságra történi elmozgatáshoz nagy teljesítményű, 100 lóerős lánctalpas traktorokat vettek igénybe. a rendkívül mostoha időjárási viszonyok ellenére csaknem 3 héttel hamarabb készültek el a munkával, mintha a hagyományos furást alkalmazták volna. szerdán megkezdtek az egyenként 2000 méter mélységű kutak teljesítményének mérését. az új kutak rendeltetése, hogy az olajkitermelés közben csökkenő rétegenergiát víz visszanyomtatásával pótolják. /mti/

-. -

bb 19. kaposvárott tavasszal megkezdik az ifjúsági és uttörőpark építését

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

kaposvárott szerdán ankétot rendeztek az ifjúsági és uttörőpark építéséről. balázs nándor a városi kizs bizottság titkára bejelentette, hogy a negyedik ötéves tervben a város nyugati részében, az ugynevezett cseri parkban épül fel, mintegy 10 millió forintos költséggel és az ifjúság társadalmi munkájával, a gyermekparadicsom, a husz hektárnyi, fákkal övezett területen ötven személyes turistaházat és 150 személyes kempinget létesítenek. kizsvasut is lesz - egyelőre egy kilométer hosszúságban, amely alaguton halad majd át, az ehhez szükséges mozdonyt és kiskocsikat a komlói bánya ajándékozza a városnak. ezenkívül kresz-pálya, go-kart pálya épül és sok-sok játékot szerelnek fel. a terveket fiatal mérnökök, műszakiak készítik el társadalmi munkában. az építkezések tavasszal kezdődnek

/mti/

-. -
-13-

11.12/ny ke 11°

bb 20. a jubileumi munkaverseny sikere: 42 ezer méter kutató-
furás az alföldön

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

az utóbbi évtized egyik legmostohább téli időjárásával birkóztak az alföldi mezőkön dolgozó olajbányászok, a furó-brigádok a gyakran ismétlődő hófúvások, a sártenger és belvíz ellenére teljesítették a jubileumi munkaversenyben vállalt kö-telezettségeiket. a tél két legkeményebb hónapjában január-ban és februárban negyvenkét ezer méter kutatófurást végeztek és száznégyszáz rétvizsgálatot fejeztek be. ez a teljesítmény - figyelembe véve az időjárás viszontagságait - az elmúlt év-tized legkiemelkedőbb teljesítménye.

a jubileumi munkaversenyhez egyébként száznál több bri-gád csatlakozott. kiemelkedő teljesítményt produkált az ország legmélyebbre tervezett kutatófurásán dolgozó varga lajos fő-furómaster munkakollektívája. a hazánkban egyedülálló hat ezer méteres mélyfúrás első három ezer méterét a legkritikusabb té-li időben fúrták le. úgy tervezik, hogy a jubileumi évforduló tiszteletére, 1970. végére elérik a tervezett hat ezer méter mélységet. a rétvizsgálók terven felül nyolc-tíz olaj és gáz-termelőket átadását biztosítják.

/mti/

.-.

bb 21. a rendőrség felhívása

se/ny -c

1970. március 4.

március 3-án este budapest a 6. vörösmarthy utca 75. 1. 12. szám alatti lakásán holtan találták bíró lajos 57 éves nyugdíjas, felszolgálót. a rendőrség a helyszínen megállapí-totta, hogy bűncselekmény történt. bíró lajost a tanúk egy 25 év körüli kb. 170 centiméter magas, sovány, beesett arcu barna-haju fiatalemberrel látták utoljára, aki feltehetően azonos a bűncselekmény elkövetőjével. a budapesti rendőrfőkapitányság bűnüldöző szervei széleskörű nyomozást indítottak az ismeretlen tettes kilétének megállapítására és kézrekerítésére. a rendő-rség kéri azokat, akik a bűnüggyel kapcsolatban bármilyen felvi-lágosítást tudnak adni, jelentkezzenek személyesen a budapesti rendőrfőkapitányságon / 5. deák ferenc utca 16/, vagy a 123-456 illetve a 07 telefonszámon. /mti/

.-.
-14-

12.35/ny

13.10

142

bb 23. magyar-szovjet közös kémiai kutatómunka - dr. bognár
rezső akadémikus kijevbe és moszkvába utazott

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

szovjet meghívásra kijevbe és moszkvába utazott dr. bog-nár rezső kossuth díjas akadémikus, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem szerves kémiai tanszékének vezetője. az álta-la vezetett tanszék ugyanis több éve eredményes együttműködést folytat a kijevi állami sevcsenko egyetemmel, az ukrán tudomá-nyos akadémia szerves kémiai intézetével és a moszkvai antibio-tikumokat kutató intézettel.

bognár rezső professzor kijevben résztvesz azon a tudomá-nyos ülésen, amelyet a lenin centenárium alkalmából ezen a héten rendeznek. az ülésen előadást tart „a magyar kémiai tudományok helyzete különös tekintettel a felszabadulás utáni ei-telt időszakban”, címmel. ezenkívül megbeszéléseket folytat a debreceni és a kijevi kutatók közös témáiról. eddig már több kölcsönös publikáció jelent meg, s debreceni tapasztalatok alap-ján a természetes vegyületek kutató laboratóriumát rendezik be a kijevi sevcsenko egyetemen. az ukrán tudományos akadémia szer-ves kémiai intézetével a mák alkaloidok biológiailag hatásos foszfor tartalma származékainak kutatása területén folytatnak a debreceniek együttműködést.

moszkvában a gause professzor vezette új antibiotikumokat kutató intézetben tölt egy hetet dr. bognár rezső. ezzel az inté-zettel hetedik éve áll munkakapcsolatban a kossuth lajos tuda-mányegyetem szerves kémiai tanszéke. az együttműködés új anti-biotikumok szerkezet - felderítésére vonatkozik. ennek során közös kutatást folytatnak a szovjet eredetű aktinoidin és ristomycin elnevezésű antibakteriális hatású antibiotikumok szer-kezetére vonatkozóan. újabb az együttműködést kiterjesztették a lienomycin elnevezésű rákellenes hatású antibiotikum szerkezet-vizsgálatára is. a moszkvai tartózkodás alkalmával az eddigi ered-ményeket beszélik meg és az újabb kutatási feladatokról tanács-koznak. /mti/

.-.

bb 25. hortobágyi lovasbemutató hóban

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

nszk-beli idegenforgalmi szakemberek egy csoportja keres-te fel a hortobágyot országjáró körutja során. a vendégeknek bemutatták a pusztai lovas produkciót. a márciusi hóban meg-futtatták a ménest, majd bakk istván és szilvási jános csikósok lóidomítási bemutatóit tekintették meg. az idegenforgalmi szak-emberek elismeréssel nyilatkoztak a hortobágyi csikósok ügyességéről. /mti/

12.55/ny

.-.
-15-

13.15
142

bb 22. időjárásjelentés

95/ny -cz

1970. március 4.

a meteorológiai intézet jelenté szerdán 12 órakor:

olvadás

A tengeri tengerről nagy sebességgel érkező enyhe nedves levegő hatására dél-európában, valamint a kárpát medencében erősen felhős, változékony, sok helyen csapadékos az idő. A brit szigetek fölött kialakuló ciklon szintén változékony esős időjárást okoz szárazföld nyugati részein, a skandináv félszigeten és a szovjetunió európai területének nagy részén tovább tart a téli idő, sok helyen havazik, hazánkban keleten borult volt az ég, sok helyen havazott, néhány helyen havas eső esett, amely szerdára virradó éjszaka helyenként esőbe ment át, a lehullott csapadék mennyisége a tiszántulon sehol sem haladta meg az egy millimétert, a duna-tisza közén 1 és 8 milliméter között volt, a dunán-tulon néhány helyen elérte a 10, lentin és zalaegerszegen 11, keszthelyen a 14 millimétert. hőmérséklet napközben 0-6 fokig emelkedett, szerda hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 3, plusz 4 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtt erősen felhős, páráns idő volt, több helyen esett az eső, havas eső, az északnyugati északi megyékben szorványos havazások voltak, a hőmérséklet 11 órára 1-8 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 0.5 fok volt, 3.0 fokkal alacsonyabb mint a sok évi átlag.

ma budapesten 12 órakor a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: időnként felszakadozó felhőzet, több helyen eső, néhány helyen még havas eső. élénk, helyenként átmenetileg megerősödő déli szél, olvadás, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4-9 fok között.

a duna 423 centiméter.

/mtl/

-.-
-16-

13.10/ny

13.20

MA

bb. 24. huszonöt szabad esztendő a magyar nők életében

1 fe/mné/lt -cz

1970. március 4.

az idei nemzetközi nőnap, amely sorrendben a 60., időben csaknem egybeesik hazánk felszabadulásának negyedszázados évfordulójával, ezért az idei nőnap nemcsak az emlékezésé, az ünnepe, hanem egyben a felismerésé is: 1945 tavasza hozta meg a nőknek is a sokáig nélkülözött egyenjogúságot mind társadalmi téren, mind családon belül, az egyenjogúvá vált nők az elmúlt negyedszázad során a társadalom meghatározó tényezőivé váltak és az összes dolgozókéval egyetemben emelkedett a nők életszínvonala, műveltsége, képzettsége és kultúrája - állapította meg az mszmp kb közelmúltban megjelent határozata.

hazánkban napjainkban a keresőképes nők 65 százaléka munkaviszonyban áll, a foglalkoztatott nők száma megközelíti a két milliót, szervezői és aktív résztvevők a szocialista építő munkának, ezen belül a munkaversenyeknek, a szocialista brigádmozgalomnak a második világháborút megelőző években csupán körülbelül egy millió nőnek volt önálló keresete, vagyis a munkaképes korú asszonyok és leányok 37-38 százalékának. 1949 óta a kereskedelemben majdnem háromszorosára, közlekedésben négyszeresére, az építőiparban tízszeresére, növekedett a dolgozó nők száma, ugyanakkor a mezőgazdaságban most 50 000-el kevesebb nő dolgozik, mint a felszabadulás előtt, valaha nagyon kevés volt a szakképzettséggel rendelkező nő Magyarországon jelenleg a munkásnők 18,2 százaléka szakmunkás, s több mint 50 százaléka betanított munkás, ez a helyzet az elkövetkező években tovább javul: az iskolákból a mostani ötéves terv időszakában kikerülő leányok 30 százalékának van, illetve lesz valamilyen szakképzettsége és 16 százalékának gimnáziumi érettségije ma már nemcsak az ugynevezett hagyományos női munkakörökben, találhatók a nők, hanem szép számmal vannak a műszeriparban, gépgyártásban, a vegyiparban és egyéb iparágakban is.

a mezőgazdaság szocialista átszervezése mélyreható változásokat hozott a falun élő nők életében, e változások egyik leglényegesebb eleme a nők többsége falun is munkavállalóvá kenyérkeresővé lépett elő, a tsz-tagság mintegy 40 százaléka, a tsz alkalmazottak körülbelül 90 százaléka nő, munkájuk, gazdasági tevékenységük és tsz-tagságuk jogán köztisztviselőket, a társadalmi életben jelentős szerepet vállalnak, fejtődik politikai érdeklődésük és tevékenységük.

/folyt.köv./

- 17 -

13.50

MA

bb. 24./ huszonöt ... folyt./ 11

különösen szembetűnő a nők térhódítása a szellemi pályákon. jóllehet hazánkban több mint 600 éve működnek egyetemek, felsőfokú tanintézetek, a nők először 70 évvel ezelőtt iratkozhattak be egyetemre, mindenekelőtt bölcsészkarra. gyökeres változást a felsőoktatási intézményekben a felszabadulás hozott: az összes korábbi korlátozó intézkedések megszűntek, és mindenütt így az állam és jogtudományi karokon is lehetővé vált a nők továbbtanulása. a 1953-1954-es tanévben a felsőoktatási intézményekben tanuló nők arányszáma elérte a 26,5 százalékot, egy további évtized leforgása alatt a diákok száma csaknem megkétszereződött, s a nők aránya ma már megközelíti az 50 százalékot. a magyar nők térhódítása a szellemi pályákon világviszonylatban is figyelmet érdemel: hazánkban legmagasabb az orvosnők aránya, s hasonló a helyzet a gyógyszerésznők, valamint a női bírák vonatkozásában is.

Jelentősen megnőtt az asszonyok és leányok aránya az államapparátusban is, ma már a közalkalmazottak összlétszámának felét nők alkotják. a közéletben, a politikai szintéren is egyre nagyobb szerepet vállalnak: a párttagok egynegyede, a szakszervezeti aktivisták 42 százaléka, az országgyűlési képviselők 19 százaléka és a tanácsstagok 18 százaléka nő. helyet kaptak a kormányban, ott vannak az országgyűlési tisztségviselők között, igazgatókként, gyárakat vezetnek, megtalálhatók a magyar tudományos akadémia tagjainak sorában, az egyetemi katedrákon, a bírói pulpituson

törvényeink intézményesen gondoskodnak a szülőanyákról. nemzetközi összehasonlításban is nagy eredmény, hogy nálunk a nők 97 százaléka kórházban szülőtthonban hozza világra a gyermekét. világviszonylatban egyedülálló a nálunk bevezetett gyermekgondozási segély: ezidőszereint 180 000 anya élvezi a három évig terjedő fizetett gyermekgondozási szabadságot, az ország 3 385 óvodájában több mint 200 000 gyermegről, az óvodáskorúak csaknem 55 százalékáról gondoskodnak.

az idei nemzetközi nőnapon, az országszerte megrendezésre kerülő gyűléseken, ünnepeken sok szó esik majd a 25 év alatti megtett utról, az eredményekről és a tennivalókról, hogy a nők számára biztosított közjogi és politikai egyenjogúság, erkölcsi megbecsülés a gyakorlatban ne szenvedjen torzulást az itt-ott még előforduló maradi szemlélet miatt, vagy azért, mert olykor a nők maguk sem törekednek megfelelő határozottsággal jogaik érvényesítésére. /mti/

..

- 18 -

B. 57
Ká

bb 26. országos növényvédelmi ankét kőszegen

vid/ ká/ny -cz

1970. március 4.

a korszerű növényvédelemről kétnapos országos ankét kezdődött szerdán kőszegen. az ankéton, amelyen megjelent Czirák Ferenc, a vas megyei pártbizottság titkára is, Konkoly István, az agrártröszt igazgatója tartott tájékoztatót az 1970. évi növényvédőszer-ellátásról. elmondotta, hogy az elmúlt évben csaknem egymilliárd forint értékű növényvédőszeret értékesítettek, az ellátás általában kielégítő volt, helyenként, időszakonként azonban hiány mutatkozott egyes szerekből. 1970-ben a tavalyinál mintegy 150 millió forint értékű növényvédőszerrel több áll majd a termelő üzemek rendelkezésére. több mint tízmillió dollár értékű szert hoznak be a tőkés országokból, s növelik a behozatalt a szocialista országokból is. lényegesen bővült a növényvédőszeres választéka: 200 fölé emelkedik a hazánkban felhasználásra engedélyezett szerek száma, ezenkívül több mint 300 új szerrel folytatnak kísérleteket. az idén első ízben hoznak forgalomba korszerű angol gombaölő szereket, s bőséges lesz a választék a fontosabb gabonafélék gyomirtószereiből is.

vegyes műtrágyából az elmúlt évben 3.200.000 tonnát kapott a mezőgazdaság, ebben az évben 3.600.000 tonna műtrágya értékesítését tervezték, de a szovjetunióval folytatott eredményes tárgyalások alapján még további 300 ezer tonna - főleg foszfor és kálium műtrágyát kapnak a termelő üzemek.

hazánkban is egyre fokozottabb mértékben térnek át a gyárilag kevert - nátrium, foszfor, kálium tartalmu - összetett műtrágya használatára. az ilyen műtrágyából 30 ezer tonnát importálunk és 70 ezer tonnát hazai üzemekben állítunk elő. az összetett műtrágyát 5-10 kilós csomagolásban a kisüzemek is vásárolhatják. az idén először egyes zöldségféléknél és a burgonyánál mintegy 100-150 ezer liter folyékony műtrágyát is felhasználnak.

a tájékoztató után több előadás hangzott el a növényvédelemről, az újabb kutatásokról, a növényvédő gépekről, a fejlesztési irányairól, a kemizálás egészségügyi problémáiról.

az ankétot esütőtűkön folytatják.

/mti/

-19-

13.30/ny

14.00
Ká

bb 28. börtönből vezették elő a tárgyalásra

vid/ká/ny -cz

1970. március 4.

még nem töltötte be 23. életévét farkas istván miskolci lakos, de már ,, viharos múlt,, áll mögötte, első alkalommal 1968-ban ítélték szabadságvesztésre társtettesként elkövetett rablás miatt. büntetésének kitöltése után nem sokkal betöréses lopást követett el, s a miskolci járásbíróóság visszaesőként elkövetett betöréses lopás miatt egy évi szabadságvesztésre ítélte. jogerős büntetését most tölti s az újabb tárgyalásra a börtönből vezették elő.

még szabadlábon volt, amikor tavaly januárban törzshelyén, a miskolci fórum ifjusági eszpresszóban italozott lányismerőseivel, majd leütötte g.j. férfit. ismerőseit a villamosmegállóhoz kikísérve belekötött cs. imre fiatalemberbe, akinek arccsontját törte el. hasonló garázdaságot nyilvános helyen több alkalommal is elkövetett.

a miskolci járásbíróóság farkas istvánt kétredebli visszaesőként elkövetett súlyos testi sértésben, három rendbeli büntető ügyben hamis tanúzásra történő rábírásban és két rendbeli garázdaságban mondta ki bűnösnek, s ezért két évi szabadságvesztésre ítélte. a közügyek gyakorlásától öt évre eltiltotta, miskolci területéről három évre kitiltotta. az ítélet jogerős. /mti/

bb 29. szolnokon a tiszahid korlátját áttörte egy teherautó

1 zsu/mné/ny -cz

1970. március 4.

szolnokon zabó tamás 28 éves gépkocsivezető a havas, síkos úton az utvízszonyoknak nem megfelelő sebességgel vezette a kis-újszállási gépjárműjavító tehergépkocsiját, a tiszahidkorlátjánál megcsuszott, a teherautó a hid korlátját áttörte és a töltésről lezuhant. a baleset következtében a gépkocsivezető a helyszínen meghalt, a tehergépkocsin utazók közül deák sándor 30 éves segédmunkás súlyos sérülést szenvedett, a másik utas pedig könnyebben megsérült. a rendőrség a baleset ügyében a vizsgálatot megindította. /mti/

bb 27. az iparművészeti múzeum

mné/ny -cz

1970. március 4.

március 6-án és 7-én technikai okok miatt zárva tart. /mti/

-20-

13.40/ny

bb 30. cserben hagyta áldozatait

1 /zsu/mné/ny -cz

1970. március 4.

kedden este miskolcon farkas tiber 30 éves gépkocsivezető ittasan vezette személyautóját, szabálytalanul előzött és összeütközött egy vele szemben szabályosan jövő taxival, amelyet mitró györgy 39 éves taxifőrral vezetett. a karambolnál mindkét gépkocsi megrongálódott. mitró györgy és utasa loboda sándor 35 éves villanyszerelő súlyosan megsérült, balla lászló 24 éves gépkocsivezető, aki farkas tiber kocsijában utazott, könnyű sérülést szenvedett. az ittás gépkocsivezető a sérülteket magukra hagyta és elmenekült. a rendőrség azonban nemsokkal később elfogta és őrizetbe vette. /mti/

bb 31. közlekedési balesetek

1 zsu/ny -cz

1970. március 4.

budapestben a 3. kerületben a korvin ottó ut 69-es számú ház előtt morgos károly 71 éves nyugdíjas a villamos mögött lépett az uttestre és a 6-os busz elütötte. az idős ember súlyosan megsérült.

a 18. kerületben a vöröshadsereg ut és a jahn ferenc utca kereszteződésében király géza 27 éves gépkocsivezető teherautóval gyorsrajtás közben megcsuszott az uttesten, áttért a menetirány szerinti baloldalra és belezuhant a csatornázási művek által kiásott árokba. az árokban dolgozó dósa jános 41 éves kubiak súlyosan megsérült. a rendőrség a szabálytalanul közlekedő gépkocsivezető ellen megindította az eljárást.

a 15. kerületben az ifjugárda ut és a töltés utca kereszteződésében mézáros jános 43 éves hajókovács a síkos uttesten megcsuszott, elesett és egy tehergépkocsi elgázolta. a szerencsétlen ember súlyos sérülést szenvedett.

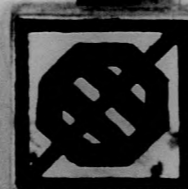
/mti/

13.48/ny

-21-

14.07
Hak

14.05
Hak

bb 32. szülőföldem, szocialista hazám - megyéjük felszabadulási emlékeztető a pécsesi tanuló dunántúli orvostanhallgatók

vid/ká/ny

1970. március 4.

„szülőföldem, szocialista hazám,„ címmel szép kezdeményezést valósított meg a pécsi orvostudományi egyetem kisközségi szervezete: az egyes dunántúli megyék pécsesi tanuló orvostanhallgatói emlékünnepeket tartanak szűkebb hazájuk felszabadulásának évfordulója tiszteletére. ebből az alkalomból pécsre látogatnak a terület politikai és gazdasági vezetői, találkoznak megyéjük itt tanuló orvostanhallgatóival, s tájékoztatják őket szülőföldjük huszonöt éves fejlődéséről, jelenlegi helyzetéről és jövő terveiről.

Szerdán a zala megyéből származó orvostanhallgatók rendeztek emlékünnepeket pécsesi felszabadulásunk negyedszázados évfordulójának tiszteletére, s ezen részt vettek a zalai párt, állami és társadalmi vezetők is. az 1. számú klinikai tömb előadótermében tartott ünnepélyen dr. boros béla rektor köszöntötte az egyetem vendégeit, majd újvári sándor, a zala megyei tanács v.b. elnöke tájékoztatta a hallgatókat szülőföldjük átalakulásáról. a megye, amely a felszabadulás előtt joggal viselte a „sötét zala,„ jelzőt, ma az ország közepesen fejlett területei közé tartozik. több mint negyvenezer ember dolgozik a szocialista iparban, a 100 termelőszövetkezet tagjainak jövedelme az utóbbi évtizedben megkétszereződött. az utóbbi negyedszázad alatt 27.500 új otthon épült a zalai városokban, falvakban. ezt követően dr. babinszky lászló, a zala megyei tanács egészségügyi osztályvezetője számolt be a hallgatókat különösen érdeklő egészségügyi eredményekről és problémákról. az ünnepség alkalmából a klinikai tömb épületében kiállítás nyílt zala megye életéről. /mti/

.-

bb 33. agancsbírálat szekszárdon

vid/ká/ny

1970. március 4.

szekszárdon a tolna megyei tanácsán szerdán megkezdődött a megyei nagyvadás vadásztársaságok, valamint az állami és erdőgazdaságok területén tavaly elejtett szarvasok és őzek fejlődésének bírálatja. a hét végéig mintegy 200 őz, 100 szarvas és féltucat dämtrófeát minősítettek. a tavalyi „termés,„ jó volt: már az első napon több kapitális őz és szarvasagancs került a bíráló bizottság elé.

/folyt köv/

-22-

15.00/ny

NA

bb 33. / agancsbírálat... 1. folyt./-ju

a megyei agancsbírálatnak az a célja, hogy - tekintettel a jövő évi vadászati világkiállításra - nyilvántartásba vegyék a legszebb trófeákat. /mti/

.-

bb 34. új közlekedési rend győr belvárosában - kiállították a terveket

vid-kz-ju

1970. március 4.

a győr városi tanács, valamint a közlekedés- és postaügyi minisztérium 1969-ben pályázatot hirdetett a győri belváros új közlekedési rendjének megtervezésére. a pályázatra érkezett huszonhárom tervjavaslatot szerdán a győri műcsarnokban kiállították. a zsűri első díjat nem adott ki. a második és harmadik díjviszont 2-2 kollektíva kapta. négy pályaművet vásároltak meg összesen 134 ezer forintért. a díjazott és a megvásárolt pályaművek alapján készül majd el győr belvárosának új közlekedési rendje. az ehhez szükséges utak, utcák átrendezéséhez a felül- és aluljáró építésekhez 1971-ben látnak hozzá győrött. /mti/

.-

bb 36. 40 millió forint kártérítés

vid/kz-ju ká

1970. március 4.

nógrád megyei igazgatóságának tevékenységét, munkájának eredményeit és fogyatékosait tette mérlegre az állami biztosító főigazgatósága fehér sándor vezérigazgató elnökletével szerdán salgótarjánban megtartott tanácskozáson. a beszámoltatáson jelen volt szóó béla, a megyei pártbizottság titkára és géczy jános, a megyei tanács vb elnöke is. az intézmény megyei igazgatóságának beosztásából kitünt, hogy díjbevétele öt év alatt csaknem megkétszereződött, s így 1969-re megközelítette a hatvanmillió forintot. napjainkban nógrád lakosságának csaknem hatvan százaléka veszi igénybe a biztosítás valamilyen formáját. a megyében tavaly mintegy negyvenmillió forint kártérítést fizettek ki. a vállalatoknak, mezőgazdasági nagyüzemeknek, és magán személyeknek. /mti/

.-

15.00/ju

-23-

NA

bb. 38. kihirdették a műanyagok a mezőgazdaságban pályázat eredményét

t tz/gk/1l ká

1970. március 4.

Szerdán délután a technika házában dr. Gergely István, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter helyettes, a magyar agrártudományi egyesület alelnöke kihirdette a „műanyagok felhasználása a mezőgazdaságban”, című pályázat eredményét és kiosztotta a díjakat.

a beküldött 49 pályamű közül 46 került a zsűri elé.

az első díjat nem adták ki. a négy második díjat nagy Mária és Molnár Györgyné, a műanyagipari kutatóintézet munkatársai közösen továbbá Győr József az agróterv, Bereg Endre, a kender-juta vállalat és Faragó László, a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalat munkatársa kapta. harmadik díjjal négy további pályaművet tüntettek ki, harminckettőt pedig megvásároltak.
/mti/

--

bb. 37. 108 éves korában halt meg

vid kz/1l ká

1970. március 4.

hajdudorogon elhunyt az ország egyik legidősebb lakosa, a 108. évében lévő özvegy kökényesi Györgyné. 1862. március 20-án született. nem volt beteg, s az orvosi jelentés a halál okának az előregedést jelölte meg. két házasságából 13 gyermeke született. közülük hét él. kiterjedt családjához 13 unoka, 15 dédunoka és egy ük-unoka tartozik. 1935 óta élt özvegyen. a hajdudorogiak kedves Juliska nénijét csütörtökön délután kísérik utolsó útjára.
/mti/

--

- 24 -

NA 135

bb 40. még „hiányzik”, a jövő évi cukor 10 százaléka - az ipar hozzájárul a cukorrépa termelés gépesítéséhez

vid/kz/fné/ny ká

1970. március 4.

a cukoripar és a cukorrépa termelő gazdaságok száznál több szakemberének részvételével zajlott le egy fontos tanácskozás szerdán a mezőhegyesi cukorgyárban. a cukoripar képviselői rámutattak, hogy a gazdaságok ujabban idegenkednek az erősen munkaigényes cukorrépa termelésétől. ennek egyik konkrét jeleként az iparnak eddig csak a tervezett terület 90 százaléka sikerült termelési szerződést kötnie. még az olyan kedvező termelési adottságu területeken sem érték el a megfelelő eredményt, mint amilyen például a mezőhegyesi cukorgyár körzete, ahol holdanként 3700-4000 forint tiszta jövedelmet is hoz a cukorrépa, a termelők általában a munkaerőhiányra hivatkoznak. az ipar méltányolja az érveiket, s tetemes összeget áldoz a munka gépesítésére. békés megye területén az idén hat nagyteljesítményű szovjet prizmázó gépet állítanak munkába, fokozzák a rkodás gépesítését, s a teljes vetésterületre szemenkénti vetésre alkalmas vetőmagot biztosítanak. gondoskodnak arról is, hogy az üzemek megfelelő számú szemenkénti vetésre alkalmas géphez jussanak.
/mti/

--

bb 39. befedik a kaszárna patakot komlón

vid/kz/fné/ny ká

1970. március 4.

ez évi fejlesztési tervét és költségvetést vitatta meg és hagyta jóvá szerdai ülésén a komlói tanács. a déldunántúli bányászváros, amely az idén ünneplő várossá nyilvánításának 20. évfordulóját 1970-ben is sok új létesítménnyel gazdagodik. az idei költségvetés terhére befejezik a várost átszelő kaszárna patak befedését. a patakot egészségügyi, városrendezési érdekből egy nagy átmérőjű földalatti vezetékbe terelik. elkészült a város központi szennyvízderítőjének első szakasza is. a festői környezetű sikonda fürdő - a város üdülőnegyede - ugyan csak tovább fejlődik: megoldják a közművesítést, újabb telkeket mérnek ki, s megépítik az üdülőnegyed második mesterséges tavát. a tanács költségén 120 lakás épül fel az idén. fejlesztik a közvilágítást, bővítik a parkterületet, újabb gyermekjátzó tereket létesítenek. a felszabadulás negyedszázada tiszteletére felszabadulási emlékművet emelnek a bányászvárosban, s jubileumi parkot alakítanak ki.

/mti/

--

NA 1640

-25-

35. Milyen bor terem az ezredforduló után a balatonfelvidéken? - Badacsonyban tanácskoztak a szőlőnemesítők

15-45/kcs ká

1970. március 4.

Megnyizzezer holdnyi szőlőültetvényünknek csupán 160 000 liter hozama éri el a holdankénti 30 mázsát - mutattak rá a szőlőnemesítők szerdán badacsonyban megtartott országos tanácskozásán. A helyzet fokozott feladatokat és

ról a szőlészeti kutatókra: keresztözéssel és szelekcióval bőtermő, betegségeknek ellenálló új fajtákat kell előállítaniuk. Jelenleg 46 a követelményeknek megfelelő variáns vár elszaporításra. gondot okoz azonban, hogy nincsenek olyan törzsültetvények, amelyekben a fajták legjobb típusai termelnek az elit szaporítóanyagot. Működő elsősorban franciaországban - már 30 éves múltja van azoknak a telepeknek. a szőlészeti kutatóintézet szakemberei elmondják, hogy a dunánál-balatonnál térségében hoznak létre ilyen törzsültetvényeket, amelyekben egy-egy fajta, vagy variáns egy hektárnyi területet kap, az alföldön lakitelek határában bővítik és fejlesztik tovább a meglévő kísérleti ültetvényt.

A résztvevők hangsúlyozták, hogy az addigi nemesítési módszereket új, korszerű genetikai módszerekkel kell kiegészíteni.

A továbbiakban megvizsgálták a szőlészeti kutatóintézet badacsonyi telepének kísérleti eredményeit. megízlelték az olaszrizling variánsok borait, amelyek már korszerű magasszélvelésű tőkéken teremtek. az eredmények, a borok minősége, egyértelműen bizonyították a fajta létjogosultságát. gondos szelekcióval ugyanis megkeresték azokat a klónokat, amelyek nagyüzemi termelésben is megtartják jó tulajdonságaikat. ezzel lényegében le is zárult a többéves olasz-rizling vita. a szőlőnemesítők ma már egyetértenek abban, hogy még az ezredfordulótán is ez a fajta adja majd a balatonfelvidék legjobb borát./mti/

15 45/kcs

-26-

MA 1940

41. Mást tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

16.00/kcs ká

1970. március 4.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén megtárgyalta a budapesti járóbeteg-ellátás helyzetét. ezzel kapcsolatban dr. bartha ferenc, az egészségügyi főosztály vezetője az újságíróknak elmondta: a főváros lakosságának egészségügyi ellátását 766 körzeti, 271 gyermek-körzeti orvos és 202 főfoglalkozású üzemorvos végzi, akik 16 rendelőintézetben és 121 körzeti-orsvosi rendelőben dolgoznak. a lakóterületen 535 házi betegápolónő segíti az orvosok munkáját. a fővárosi tanács tervei szerint először a perem- és munkáskerületekben, majd egész budapesten biztosítják, hogy minden körzeti orvos mellett legyen házi betegápolónő. a körzeti betegforgalom évek óta változatlan, az új lakótelepeken azonban egy-egy orvosra az átlagosnál több beteg jut. egyes kerületekben az egyenlőtlen terhelés megszüntetésére módosították a körzethatárokat.

az ipari dolgozókat munkahelyükön az üzemegezésügyi szolgálat látja el. figyelmeztető tény az üzemorvosi gárda nagyméretű elöregedése. a helyzet javítására 21 fiatal orvost irányítottak a hálózatba, és az üzemorvosi részellátásokból főállásokat szerveztek. a üzemorvosok továbbképzésen vesznek részt; az egészségügyi minisztérium lehetővé tette az üzemorvosi szakképesítés megszerzését. több nagy gyár - a ganz mávaga - a chinoin, az egyesült izzó, stb. - korszerű üzemorvosi szakrendelővel, illetve rendelővel gyarapodott.

a körzeti gyermekorvosi szolgálatban megvalósították a 14 éven aluli lakosság egészére kiterjedő általános gondozást. ebben a szervezetben a fekvőbeteg-intézmények is konkrét betegség-megelőző feladatokat végeznek s irányítják a járóbeteg-ellátását, gondozását.

a járóbetegek szakorvosi vizsgálatával 21 rendelőintézet foglalkozik. ezenkívül országos intézményekben és egyetemi klinikákon naponta mintegy 600 órában biztosítják a szakellátásukat. a meglévő rendelőintézetek többsége már nem elég korszerű, ezért az idén a 11., 15., és 17. kerületben új rendelőintézet építését kezdik meg, kőbányán és pesterzsébeten bővítik a szakorvosi rendelőt./mti/

16.00/kcs

-27-

MA 1940

bb 42. az elektroimpex sikeres bemutatkozása tripoliban

1 sz/mné kcs 1e

1970. március 4.

Libiában tartózkodó szakembereitől az elektroimpex külkereskedelmivállalat szerdán jelentést kapott arról, hogy 10 napos nyitvatartás után március 4-én bezárult az ország fővárosában, tripoliban rendezett árubemutatója. a kiállított magyar termékek - köztük stúdiótechnikai berendezések, orion televízió készülékek és a híradástechnika ktsz ipari tv-rendszere - nagy sikert arattak. ez volt az elektroimpex első bemutatkozása, első önálló kiállítása libiában, ahová exportcikkek közül eddig csak tv-készülékeket szállított. /mti/

bb 43. álarcos rablótámadás pécsen

vid-kz kcs k z

1970. március 4.

álarcos rablótámadás történt szerdán hajnalban pécsen. a 12.-es akóv komplex telephelynek 1. számú épületében lévő elszámoltató pénztárba fél három órakor behatolt két ismeretlen személy. a fejükön harisnya-álarcot viseltek. leütötték pétermann józsef elszámoltatót, majd két lezárt ládával - az előző napi bevétel, összesen 26 000 forint volt bennük - távoztak. pétermann józsef szerencsére nem sérült meg súlyosan. éjszakai szolgálatot teljesítő társai azonnal értesítették a rendőrséget, amely megindította a nyomozást.

ugyancsak ezen az éjszakán, egy óra tájban, betörték a pécsi autóklub teréz utcai helyiségébe is. az itt tartott pénzt azonban nem tudták elvinni. a hangos kutyaugatás elriasztotta a betörőket. /mti/

16.10/kcs

-28-

M 1825

44. ikebana bemutató

t gm/mné kcs 1e

1970. március 4.

a magyar sajtó házában sajtótájékoztatót tartott szerdán Janák Lajos, a fővárosi kertészeti gazdasági igazgatója. elmondta, hogy a vállalat tevékenységében egyre nagyobb jelentőséget kap virágjelentéskészítési, s ezzel együtt bizonyos fokig izlésformáló szerepe is. mivel a lakáskultúra fejlődésével egy mind inkább szükségleti cikké válik a virág, a vállalat célja, hogy a vásárlóközönséggel megismertesse a csereszes növényekkel szemben egyre inkább tért hódító vágott virágok izléses elrendezésének módját.

a sajt-tájékoztató keretében a virágelrendezés hazánkban is mind kedveltebb módszerét, az ikebana-t mutatta be iwaki toshiko művésznek, aki férjével, a hantók kutató iwaki hadzsimu zenetörténésszel együtt, már két éve él Magyarországon, s a vállalat szent istván körüli üzletében dolgozik. az évszázados múltra visszatekintő ikebana-költészetet japánban főiskolákon tanítják, s a művészetnek ott, az európai ember számára szokatlan módon, bizonyos kultikus jelleggel, filozófiai tartalma is van. az elrendezés módja csaknem mindig hármas tagozódású, melyben a legfelső az eget, a legalsó a földet, s a középső a világmindenségben lebegő embert jelképezi.

szimbólikus tartalmát jelzi az is, hogy az ikebana összeállításoknak mindig címet is adnak a japán művészek. a sajtótájékoztatón többek között „napfelkelte”, „életerő”, s „kislányok ünnepe” című kompozícióit mutatta be iwaki toshiko, a jelenlévő televízió számára pedig callából és hortenziából állított össze „csokrot”, s az ebben domináló fehér szín a televízió szimbólumát, a fényt fejezi ki. /mti/

bb 45. a „budapest 71., nemzetközi bélyegkiállítás

mné/kcs 1e

1970. március 4.

rendezőbizottsága szerdán ülést tartott. a magyar bélyegcenteráriumára rendezendő kiállítás előkészületei már megkezdődtek, eddig 35 ország jelentette be részvételét. /mti/

16.35/kcs

-29-

M 1845

bb 46. Köszönetnyilvánítás

1e/kcs 1e

1970. március 4.

Köszönetünket fejezzük ki az mszmp központi bizottságának, a magyar tudományos akadémia elnökségének, a mtesz vezetőségének, az Üzemeknek, intézményeknek, barátoknak, elvtársaknak és munkatársaknak, akik hevesi gyula kossuth-díjas akadémikus, az mszmp kb tagja elhunytja alkalmából részvételük kifejezésével és temetésén való részvételükkel igyekeztek enyhíteni fájdalmunkat.

hevesi gyuláné és családja

/mtl/

--

bb 47. művészlemez olcsó sorozatban - a magyar hang-
lemezgyártó vállalat sajtótájékoztatója

t ol/mné kcs 1e

1970. március 4.

hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából „zenét mindenkinek,, címmel klasszikus művekből indítanak művészlemez-sorozatát -- jelentették be a magyar hanglemezgyártó vállalat szerdai sajtótájékoztatóján. az akció keretében már az évben tíz lemez jelenik meg, a művészlemez szokásos 60 forintos ára helyett 30 forintért áprilisban lát napvilágot a sorozat első két darabja: bartók: a fából faragott királyfi, ferencsik jános vezényletével, és egy haydn-mű. a sorozat célja hasonló az olcsó könyvtárhoz; a kultúra maradandó kincsét kívánja eljuttatni a legszegényebb tömegekhez.

a bartók-jubileum évében a zeneszerző 5 új lemezével és a korábban megjelent, de már elfogyott és most újra kiadásra kerülő felvételekkel jelentkeznek, egyébként még ebben az esztendőben elkészülnek a bartók-összkiadás valamennyi lemezének felvételével. juliusra életut címmel tervezik a bartók művészi portréját nyújtó emlék-lemez kiadását.

októberben - a nemzetközi beethoven ünnepségekkel párhuzamosan - három lemez kiadását tervezik, köztük lesz a „beethoven és magyarország,, című dokumentum gyűjtemény jellegű kiadvány.

/folyt.köv./
17.30/kcs

-30-

MA

bb 47./művészlemez olcsó... folyt./ kcs

át szervezték a jelenleg 1700 tagot számláló hanglemez-klubot, a jövőben 100 forint évi tagdíj befizetése ellenében a tagok 12 hanglemez vásárolhatnak 60 forint helyett 29 forintért. emellett különleges import-lemezekhez is hozzájárulhatnak a klubtagok, akiknek részére tájékoztató-szolgálatot szerveznek és ingyenes folyóiratot adnak ki.

javulást jelentősen nőtt a z. érdeklődés a komolyzenei lemezek iránt; idén 27 szízeléssel többet adtak el, mint az előző évben. a magyar hanglemezek betörték a világpiacra, tíz év alatt az export-biztonsága nőtt, 1969-ben mintegy 600 000 magyar lemez került ki külföldre, s négy nemzetközi nagydíj fémjelzője a sikerét.

a szerdai sajtótájékoztatón bors Jenő, a vállalat igazgatója nem vehetett részt: párizsban tartózkodott, ahol éppen a vérnáz operafelvételével nyert hanglemez-nagydíjat vette át./mtl/

--

bb 48. az új bécsi nagykövet losonczy pálnál, fock Jenőnél és kállai gyulánál

mné/kcs 1e

1970. március 4.

losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, fock Jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és kállai gyula, az országgyűlés elnöke szerdán fogadtak nálán sándort, a magyar népköztársaság új bécsi nagykövetét./mtl/

--

bb 49. indira gandhi távirata losonczy pálhoz

mné/kcs 1e

1970. március 4.

indira gandhi, india miniszterelnöke táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének india nemzeti ünnepe alkalmából kifejezett jókívánságaiért./mtl/

--

18.00/kcs

-31-

MA 1900

n
bb 50. gross arnold kiállítása

t el./mné kcs 1e

1970. március 4.

gross arnold kiállítását, szendrői nyitotta meg a dűrer-
teremben kondor béla festőművész.

a kiállító művész ezúttal rézkarcokkal jelentkezik, mintegy
30 tucat készült fel, valamennyit a szivarvadászban.
gross 1830-tól való eredeti litográfiaiból is bemutat
egy érdekes montázst, a játékoskedvű művész rézka caival di-
gitális méretű játékokkák piramisát egy játékvonalat futja
körbe.

a kiállítást március 18-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb 51. elhanyagolták a szolgáltatásokat

d-k /fné kcs 1e

1970. március 4.

1969-ben 11 százalékkal emelkedtek a nógrád megyei
kisipari szövetkezetek bevételei - mutattak rá a megye kis-
ipari szövetkezetek számára salgótarjánban megtartott kül-
döntésközvetítő konferencián, ahol a cipész ktsz-ek
járta az ülés: 1969-ben kétszeresen 50 százalékkal produáltak
többet, mint 1968-ban, ez főképpen a műveletek nagyfokú gé-
pesítésének köszönhető, az eredmények nyugtázása mellett a
küldöttérek szövegében megemlítték arra, hogy néhány ágazatban
a népgazdaság és a lakosság érdekeivel ellen-
tes tendenciák is érvényesültek, a nyereségrészesedés
helytelen értelmezése következtében, a korábbinál és a kivá-
natosnál lényegesen kisebb részt vállaltak a megye ktsz-ei
például a lakásépítkezésekből, javító- szolgáltató tevé-
kenységük egy év alatt mintegy 20 százalékkal csökkent, az
utóbbiak helyett ugyanis a szövetkezetek jórésze inkább közü-
leti megrendeléseket vállalt, az ülésen állást foglaltak amel-
lett, hogy a helyzetet változtatni kell, erre törekedve 1970-
ben új szolgáltató házat hoznak létre a megyeszékhelyen, kálly-
ban és romhányban. /mti/

18.10/kcs

-32-

NA 1970

bb 52. újra terjed a belviz - adombvidékeken készenlétbe
helyezték az árvízvédelmi gépesített osztagokat

ál sb/mné kcs 1e

1970. március 4.

egy hét alatt 9 000 holdnyi területről sikerült lecsapolni
a belvizet, ezt azonban nemcsak a vízügyi igazgatóságnak szí-
vattyuai segítatték, hanem a lehülés is, az utóbbi 24 órában
viszont a csapadék, majd az olvadás újabb területeket öntött
el belvizzel, egy nap alatt 1 550 hold került víz alá, s így
jelenleg 227.550 holdnyi területet borít a belviz, a meteoro-
lógiai jelentések szerint a csütörtökre virradó éjjel is
nulla fok felett marad a hőmérséklet, tehát folytatódik az apa-
dás, s újabb belvizi elöntésekre kell számítani, a budapesti a
székesfehérvári, a pécsi és a miskolci vízügyi igazga-
tóság megkezdte a tározó tavak kiürítését, hogy az olvadásból
keletkező belvizi tömeget ezekben fogják fel, s ne kerüljön víz a
földekre, a vízügyi igazgatóságok 103 nagyteljesítményű szí-
vattyu-teleppel és 157 hordozható szivattyúval másodpercenként 199
köbméter vizet vezetnek le az elöntött területekről, az ország
dombvidékein viszonylag sok a hó, s így az olvadás csapadékkal
párosulva gyorsan megduzzaszthatja a kisebb patakokat, ezért a
dombvidéki területekkel rendelkező vízügyi igazgatóságok készen-
létbe helyezték a gépesített árvízvédelmi osztagokat, hogy szük-
ség esetén azonnal segíthessenek a veszély elhárításában, első-
sorban a mátra vidékékn kell számítani a zagyva és a tartu at-
dására. /mti/

bb 54. kitüntetés

1e/kcs 1e

1970. március 4.

a népköztársaság elnöki tanácsa földi vilmosnak, a szot
üdülési és szanatóriumi főigazgatóság vezetőjének eredményes
munkássága elismerésül, 60. születésnapja alkalmából a munka
érdemrend arany fokozatára kitüntetést adományozta, a ki-
tüntetést losonczy pál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át
jelen volt a kitüntetés átadásánál gáspár sándor, a szot
főtáskára, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és gál
lászló, a szot titkára. /mti/

18.20/kcs

-33-

NA 1970

bb 53. új ábc áruházak nyílnak fejer megyében

vid-kz/fné kcs 1e

1970. március 4.

huszonhat kereskedelmi és vendéglátóipari egységet ga köztük három ábc áruházat nyílnak az idén fejer megyében - jelentették be a fejer megyei tanács végrehajtó bizottságának a kereskedelem és a vendéglátóipar munkájának megvitatására szerdán székesfehérvárott megtartott ülésén. a székesfehérvári alba regia szállót, a jövő év májusában adják át rendeltetésüknek. ugyancsak jövőre, s ugyancsak a megye székhelyén megkezdik egy centrum áruház építését. fejlesztik a velencei-tó környéki üzletelhelyzetet is.

a végrehajtó bizottság ülésén részt vett dr. sághy vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese is, s az ülés után időszaki ellátási problémákról tárgyalt a megye illetékes vezetőivel./mti/

--

bb 55. nagy sebességgel érkezett az enyhe levegő - megszorodott a mentők munkája

i zsu/mné kcs 1e

1970. március 4.

szerdán a földközi tengerről nagy sebességgel enyhe levegő érkezett hazánkba, s a hirtelen betörő meleg front káros következményeit nemcsak a szív- és érbetegségekben szenvedők, de az egészséges emberek is érezték.

alföldi mentőszolgálat szerdán a déli órákban alig győzte a sok munkát, csaknem megegyezően annyi esetben kellett kimenetnie szív-epilepsziás és epe-rohamokhoz, mint más es napokon. több kórházban a nem túlságosan sürgős műtéteket nyugodtabb napokra halasztották, amikor az emberi szervezetet nem teszi annyira próbára az időjárás. Dr. Kérdő István

Dr. Kérdő István, orvosmeteorológus elmondta az mti munkatársának, hogy a meleg levegő gyors érkezése, az úgynevezett felsíklási front szinte minden betegség lefolyására hatással van. általában még az egészséges ember idegrendszerét is megviseli. ingerlékenyebbé válunk, gyengül figyelmünk és teljesítőképességünk, erősebben reagálunk a zajra és a fényre. álmatlanság és nyomott lelkiállapot vesz erőt rajtunk. szívünk működésünk meggyorsul, a fehérvérsejtek megszorodódnak, az anyagcsere fokozódik. a szívbetegéknél általában légszomj lép fel, az érrendszeri betegségekben szenvedőknek a vérnyomás emelkedése okoz ilyenkor komoly problémát. ajánlatos, hogy a betegek rendkívül gondosan kövessék most kezelő orvosuk utasításait és a gyógyszereket a pontosan előírt mennyiségben és időben szedjék.

/folyt. köv./
18.30/kcs

-34-

NA 1900

bb 55./nagy sebességgel ...folyt./ kcs

a párás, enyhe időjárás mellett könnyebben jönnek létre a fertőzőes megbetegedések, ezért - tanácsolja az orvos-meteorológus - mindenki lehetőleg kerülje el a zsúfolt és levegőtlen helyiségeket./mti/

--

bb 56. premier előtti filmbemutató tatabányán

vid-kz kcs 1e

1970. március 4.

szerdán még az országos premier előtt bemutatták tatabányán a szemtől-szembe című új magyar filmet, a dobozy imre „eljött a tavasz” című drámája alapján készült film felvételeinek nagy részét komárom megyében, gyermek és szomor községekben készítették.

az új filmet alkotóinak részvételével mutatták be a bányászvárosban. a vetítés után vitát rendeztek a nézők kérdéseire dobozy imre, nemeskürti istván filmtörténész, várkonyi zoltán rendező és illés györgy operatőr,

válaszolt.

a szemtől-szembe című filmet a fővárosi mozik március 19-én tűzik műsorra.

--

bb 57. ismét hazánkban tartózkodik vo tni lien

i zsu/mné kcs 1e

1970. március 4.

ismét hazánkban tartózkodik vo tni lien, a my lai-ban elkövetett tömegmészárlás 13 éves szemtanuja. szerdán délután szabó ferenc, a kisz kb titkárságának tagja, a magyar uttorószövetség főtitkára fogadta vo tni lient, aki európai körutról érkezett vissza budapestre.

/mti/

19.00/kcs

-35-

NA 2000

bb 58. a meteorológiai intézet jelenti 1970. március 4-én 19 órakor

mné/kcs 1e

1970. március 4.

olvadás

várható időjárás csütörtök estig: időnként felszakadozó felhőzet, több helyen esővel. élénk, helyenként átmenetileg megerősödő déli szél. olvadás. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 4-9- fok között./mti/

bb 59. népmozgalmi kiállítások bács-kiskun megyében

vid-ká kcs 1e

1970. március 4.

a felszabadulás 25. s a nemzetközi nőnap 60. évfordulója alkalmából szerdán több érdekes kiállítás nyílt bács-kiskun megyében. baján a nemzetiségi vidék népmozgalmi dokumentumából rendeztek kiállítást. a bemutatott mintegy százhusz írásos emlék között láthatók a főtí gyermekváros megsegítésére a bácskai asszonyok által indított akció fényképes dokumentumai. baján egyidejűleg könyvkiállítás is nyílt, a magyar és a külföldi haladó női írók munkáiból, valamint leninnek a nőkkal foglalkozó műveiből. a tiszakécskei kiállításon az asszonyok legszebb kézimunkáit mutatják be./mti/

bb 60. szilágyi sándor,

mné/kcs 1e

1970. március 4.

a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtítkára szerdán katowicébe utazott, a lengyel vegyipari dolgozók szakszervezete x. országos kongresszusára./mti/

19.40/kcs

-36-

NA 2000

bb 61. sok gondot okozott a fővárosban az olvadás

1 zsu/zsu kcs 1e

1970. március 4.

a hirtelen jött olvadás szerdán meglehetősen sok gondot okozott a fővárosban. a csatornázási művek ügyeletéhez az esti órákig több mint ötven panasz érkezett, jóval több a szokásosnál. főleg az okozott problémát, hogy a vízelnyelők egy része eldugult és az olvadással járó rengeteg vizet nem tudták elvezetni. a csatornázási művek szakemberei megtesztelt erővel, még tulórában is dolgoztak a vízelnyelők és lefolyók felszabadításán.

az uttestre zuduló csapadék alámosta a soroksári ut és határ ut kereszteződésében a h jelzésű hév vágányát, a hév kisíklott, emiatt a közlekedés szünetelt az erzsébet állomás és a határ ut közötti szakaszon, délután négy órától egészen a késő éjszakai órákig.

a postakábelek közül is több beázott, a kábelhibák azonban főleg csak a közületeket érintették. komoly problémát az jelentett, hogy a szentendre felé menő kábelrendszer kedden aquincumnál beázott és a helyzet szerdán még súlyosbodott. a kábeljavító szakemberek szerdán éjjeli műszakban is dolgoztak, hogy a telefonösszeköttetés a dunakanyarral minél előbb helyreálljon./mti/

n

-. -

NA 2110

- 37 -

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. március 5.

bb. 1. a felszabadulási versenyben ötven budapesti lakóház új homlokzatot kap

1 sb/lk kcs 1e

1970. március 5.

a felszabadulási verseny során bekapcsolódott budapest régi lakóházainak szépítésébe a fővárosban dolgozó nyolc nagy évm vállalat is. a 25. évforduló tiszteletére vállalták, hogy 50 ház homlokzatát megfiatalítják. elsősorban a városközpont területén dolgoznak. a 23-as építőipari vállalat a belváros hat utcájában, a 31-es és a budapesti lakásépítő vállalat a mártírok utja mellett kilenc mellékutcában, a 21-es, a 22-es vállalat a váci úton és ennek forgalmas mellékútcaiban, a 43-as vállalat pedig a légymányosi új városrész környékén állványozza be a régi lakóházakat.

a nagy évm vállalatok terven felüli tataroznak, nehogy lassuljon munkájuk az új lakótelepeken. a vállalt feladat teljesítését nehezíti a közismerten súlyos munkaerőhiány is, pedig a tatarozást ugyyszólván kizárólag hagyományos módon, főleg kézi erővel kell végezni. ezért a korábbinál nagyobb gondot fordítanak a műszaki fejlesztésre, hogy fokozottabb gépesítéssel és az új építésmódok felhasználásával csökkentsék az új beruházások munkaerő-igényét, s ennek alapján a dolgozók egy részét, főleg a kőműveseket, átirányíthassák a tatarozásra.

előreláthatólag 70-80- millió forint értékű tatarozási programot teljesítenek./mti/

MF

-.-
-1-